

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUDlow 5-9500

VOL. XLIX

Price 10¢

ANTRADIENIS, TUESDAY, RUGPIJTIS, AUGUST 31, 1965

Kaina 10 ct.

Nr. 204

Astronautas Charles Conrad (kairėje) ir Gordon Cooper, atlikę kosminiu laivu Gemini — 5 rekordinę kelionę aplink Žemę, sekmadienį rytą nusileido Atlante. Nuotraukoje jie ant lėktuvnešio Champlain denio.

Cooper ir Conrad atplaukė į Cape Kennedy

CAPE KENNEDY, Fla. — JAV astronautai lt. pulk. L. Gordonas Cooperis jr. ir lt. komd. Charlesas Conradas, pradėję rugpjūčio 21 dieną žemės orbitinę kelionę ir baigę ją sekmadienio rytą nusileidimu Atlante, vakar lėktuvnešiu Lake Champlain atplaukė į Cape Kennedy, iš kur "išplaukė" kosminiu laivu Gemini-5 aplink Žemę.

Pulk. Cooperis, 38 metų, JAV aviacijos pilotas, ir komandierius Conradas, 35 metų, laivyno lakūnas, skrido 3 dienas ilgiau nei bet kuris prieš tai.

Popiežius pagerbė

CASTEL GANDOLFO, Italija. — Popiežius Paulius VI sek-

madienį pasidžiaugė JAV kosminio laivo Gemini-5 astronautų — Cooperio ir Conrado — atlikta kelione aplink Žemę.

Kalbėdamas iš savo vasarinės rezidencijos lango Alban Hills vietovėje, netoli Romos, Paulius VI-sis kelių tūkstančių miniai pasakė: "Mes privalome atkreipti savo dėmesį į astronautus, kurie šiandien (sekmadienį) atliko savo erdvių skriejimą".

Turtai gyvenimo rūpesčių nepašalina, bet tiksliai juos pakeičia. Seneca

Kas naujo Domininkonų fronte?

JOHNSON CITY, Tex. — Prezidentas Johnsonas sekmadienį griežtai ragino Domininkonų respublikos civilinę karinę vyriausybę (juntą) priimti naujus Amerikos Valstybių organizacijos (OAS) pasiūlymus baigti konfliktui su sukilėlių karinėmis jėgomis.

Jau keturi mėnesiai vyksta derybos sudaryti laikinąją Jungtinių Amerikos Valstybių karinių dalinių šioje Karibų saloje. Ir prezidentas Johnsonas davė suprasti, kad JAV kantrybė baigia išsėkti.

Kalbėdamas spaudos konferencijoje savo ūkyje (Tex.), netoli Johnson City, pasakė: "Dabar laikas susitarti". Be to, jis pridėjo "kas toliau priešinasi OAS sprendimui, nėra taikos draugas".

Senesni Amerikos Valstybių (OAS) taikos komiteto pasiūlymai buvo priimti Domininkonų respublikos juntos vado brig. gen. Antonio Imberto Barreros, bet atmeti sukilėlių vadovo pulk. Caamano Deto. Vėliau komitetas sušvelnino pasiūlymus ir sukilėliai juos priėmė.

Ir po to gen. Imbertas nusiuko nuo OAS pasiūlymų. Jis spėjo, kad mėnesiai užtruks kol bus susitarta.

Dar neišaišk, ar Johnsono žodžiai, pasakyti sekmadienio rytą, reikš naują ekonominį spaudimą abiem pusėm. Jau šio toks spaudimas yra taikomas ir,

Prezidentas ragina dabar priimti OAS taikos pasiūlymus

pasak kai kurių šaltinių, E. Bunkeris, JAV narys OAS komitete, davė suprasti abiem pusėm, jog jos gali dar mažiau gauti pagalbos.

Masinis susirinkimas

SANTO DOMINGO, Dominikonų respublika. — Dominikonų civilinė karinė vyriausybė (juntą) sekmadienį Santo Domingo užmiestyje masiniame mitinge perspėjo, kad ji pagalvos du kartus prieš perleidžiant valdžią.

Juntos griežtesnė pozicija su tapo su karine įtampa sostinėje. Ten įvyko apšiūdymai tarp

sukilėlių ir tarpamerikinių dalinių. Penki asmenys žuvo sukilimo kirtime.

Kalbėdamas juntos vardu, kuri vadina save nacionalinio atstatymo vyriausybę, vidaus reikalų ministras Victor Gomez Berges užtikrino minią, kad jūna nėra prisirišusi prie valdžios, bet "nenori perleisti jos bet kam".

Raktinis kalbėtojas dr. Luis Conte Agüero išgyrė brig. generolą Antonio Imbertą Barrerą, kaip istorinį asmenį. Dr. Conte, antikomunistas kubietais, prašė prezidentą Johnsoną atitaisyti Jungtinių Amerikos Valstybių

"klaidas" Dominikonų krizėje ir paremti Imberto vadovaujamą vyriausybę (juntą).

— Mrs. Chiang Kai-shek sekmadienį atskrido į New Yorką ir ragino tuojau sunaikinti atominius įrengimus Kinijos žemynė. Ji yra laisvosios Kinijos prezidento žmona.

— Italijoj per metus miršta nuo abortų virš 40,000 motinų. Per metus padaroma apie 1 mil. nelegalių abortų. Apie tai pranešė Italijos pareigūnas Luigi de Marchi.

Pekinas siunčia naujus gyventojus į Sovietų pasienį

PEKINAS. — Raudonoji Kinija pasiryžusi ties Kinijos šiaurinėmis ir šiaurės vakarų sienomis sutelkti išimtinai kiniečių gyventojus. Tai didesniu mastu vykdoma jau keleri metai. Pasak diplomatinį sluoksnių duomenis, iš Pekino, Kanton, Šanghajaus ir pietų Kinijos sričių į pasienio vietas perkelta apie 40 milijonų gyventojų.

ši perklijavimo politika daugiausia paliečia kiniečių jaunimą — jis vėžamas be jokios atodairos.

Daugiausia kiniečių apgyvendinama Sinkiangso provincijoje sienos liečia kirgizų, tadžikų ir kazakų sovietines respublikas, o šiaurėje — vidurinę Mongoliją.

Pekino komunistų partijos

Farmacininkų suvažiavimas

PRAHA. — Šiom dienom Prahoje įvyko mokslinis tarptautinės farmacijos federacijos kongresas. Jame dalyvavo apie 1,100 užsienio ir čekoslovakijos mokslininkų, jų tarpe buvo mokslininkų iš JAV, Britanijos, Prancūzijos, Sovietų Rusijos ir kitų kraštų.

O'Brien nominuotas nauju JAV-ų pašto generaliniu viršininku

JOHNSON CITY, Tex. — Prezidentas Johnsonas sekmadienį prezidentinį pagalbininką kongresinių santykių reikalams Lawrence F. O'Brien nominavo generaliniu JAV pašto viršininku.

O'Brien pakeičia John A. Gronouski, kuris paskirtas JAV ambasadorium Lenkijai.

Abiejų paskyrimai buvo Prezidento paskelbti spaudos konferencijoje LBJ ūkyje, Tex. A. bu sėdėjo už Prezidento nugaros, pranešant apie jų naujus darbus.

Gronouski pakeičia dabartinį JAV ambasadorių Varšuvoje John Cabot.

Chicago lenkų organizacijų vadai nepatenkinti Gronouskio postų pakeitimu.

JOHNSONAS BANDO IŠVENGTI PLIENO STREIKO

Prezidentas Johnsonas pasiuntė specialius federalinius tarpininkus sen. Wayne Morse (D., Ore.) (viduryje) ir komercijos vicsekretorių Leroy Collins (dešinėje) į Pittsburghą įtikinti plieno savininkus ir darbininkų unijos vadus, kad būtų sudaryta plieno sutartis, priimti darbininkas ir darbdaviai. Su jais, prieš išvykstant, kartu yra Baltųjų Rūmų pievelėje prezidentinis patarėjas Joseph A. Califano. Plieno darbininkų streikas numatytas antradienio vidurnaktį, jei nebus darbdavių ir darbininkų susitarta.

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Johnsonas specialius tarpininkus, pasiūstus į Pittsburghą sulaikyti streikui, kuris numatytas antradienio vidurnaktį, grįžo į Washingtoną be pasekmių. Į Pittsburghą buvo pasiūstas sen. Wayne Morse (D., Ore.) ir komercijos vicsekretorius Leroy Collins. Streikas pliestų apie 450,000 plieno darbininkų ir 10 didžiųjų plieno bendrovių.

Prezidentas Johnsonas vakar pasiuntė specialų lėktuvą į Pittsburghą, kuris į Baltuosius Rūmus Washingtono atvežė plieno kompanijų derybininką Cooperį ir plieno darbininkų unijos pirmininką Abelį. Prezidentas ragina abi puses susitarti, nes plieno streikas pakenktų krašto interesams ir karui Vietnamo.

VATIKANO RADMAS VAIRUOTOJAMS

Vatikano radijas prabilo į Italijos automobilių vairuotojus, prašydamas, kad jie būtų geri, protingi ir saugūs vairuotojai. Siemet Italijoje penkių mėnesių laikotarpyje buvo 120,000 automobilių nelaimių, kuriose žuvo 3,100 ir sužeista 81,000.

Šveicarų spauda apie Lietuvos rusinimą

ŠVEICARIJA. — Rašydamas apie Pabaltijo kraštus, "Basler Nachrichten" Rytų Europos korespondentas apie Lietuvą pažymėjo: "Sovietai Lietuvoje nuo 1945 m. įvedė tipiską kolonizacinį režimą. Kai 1939 m. dabartinės respublikos ribose gyventojų skaičius siekė 3,215,000, tai, 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis, jų skaičius buvo 2,711,000. Tuo tarpu, atsižvelgiant į prieš karą buvusį gyventojų prieauglį (1%), 1959 m. gyventojų skaičius turėjo siekti 3,858,000. Vieno milijono žmonių nuostolis yra pasibaisėtinas, gi jis atsirado, krašto gyventojus ištrėmus į pačias tolimiausias Sovietų Sąjungos sritis. Nors ir nenaudojami Stalino laikmečio išvežimų metodai, tačiau daugiausia vyriškos lyties gyventojų deportacijos tebevyksta ir dabar. Kiekvienais metais tarp 4,000 ir 6,000 jaunų lietuvių priverčiami aplieisti savo kraštą. Vyrių gyventojų skaičiaus sumažėjimas tiek didelis, kad pvz. "Vagos" kolchoze, Kalvarijos rajone, 80 moterų tenka vienas vyras gyventojas. Kituose kolchozuose 700 dirbančiųjų tarpe tepriskaitoma vos 300 vyrų".

Šveicarų dienraštis atkreipė dėmesį ir į krašto rusinimą. Štai, 1942 m. Lietuvoje gyveno

KALENDORIUS

Rugpjūčio 31 d.: šv. Raimundas, šv. Rufina, Skirmantas, Vilme.

Rugsėjo 1 d.: šv. Egidijus, šv. Verena, Daugvinas, Gunda.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — aukščiausia oro temperatūra 80 laipsnių.

Saulė teka 6:15, leidžias 7:28.

85,303 rusų tautybės asmenys, gi 1959 m. jų skaičius jau pakilo 231,000 ir sudaro 8.5% viso gyventojų skaičiaus. Kitais sovietiniais šaltiniais, rusų Lietuvoje esą 290,000. Rusų upač gausiai krašto administracijoje ir partijos eilėse. Vadinamoje Min. Taryboje Vilniuje rusų yra 29%, Lietuvos komunistų partijos centro komitete — 20.5%. Rusų kolonizacija tebevyksta, tuo tarpu senieji krašto gyventojai sistematiškai išgabenami į tolimas Sovietijos sritis. Pagal dienraštį, rusinimas ypatingai ryškus mokyklose ir kultūros gyvenime. Religija persekiojama. Pastaruoju metu teologijos tegali mokyti 25 studentai, nors didžioji krašto gyventojų dalis — tikintieji ir jaučiamas didelis dvasininkų trūkumas. Jau uždaryta daug bažnyčių ir vienuolynų. Pagaliau primenama, kad pagrindinės ūkio šakos įjungtos ir rusų valdomą ūkį. Nors pramonė, palyginus su prieškariniais metais, žymiai išaugusi, tačiau jos pajamos plaukia į Maskvą.

Pateikęs Lietuvos pavyzdį,

šveicarų laikraštinkas pastebi, kad panaši ir Latvijos bei Estijos padėtis. Esą "tuo metu, kai ir komunistai propagandiniais tikslais šaukia apie kolonijinių tautų išlaisvinimą, pabaltiečiai yra virtę sistematingo genocido aukomis". (E.)

— Indijos kariniai daliniai užėmė keletą kalnų tarpeklių palei paliaubų liniją, bandydami sustabdyti pakistaniečių infiltraciją. Tai pranešė indų gynybos ministras Chavan.

Vėl puolamas M. Mihailovas

BELGRADAS, Jugoslavija. — Birželio mėn. pabaigoje Kroatijos Aukščiausiam teismui pripažinus, kad Mihailo Mihailovas savo "Maskvos vasaros 1964 m." įspūdiškais nebuvo įdejęs Sovietų Sąjungos ir Spalio revoliucijos, neseniai jauną Jugoslavijos mokslininką puolė žymus jugoslavų partinis politikas, Mihailovą pavadinęs "antikomunistu, reaktionierium ir Dievą išpažįstančiu asmeniu". Belgrade leidžiamame "Borba"

dienraštyje pasirodė visa serija straipsnių apie marksistinį švietimą — jų autorius: generalinis sekretorius kom. partijos įtakoje esančios Dirbančiųjų Socialistų Sąjungos, Milentije Popovićiaus nuomone, pats Mihailovo atvejis nesąs reikšmingas, bet žymiai svarbiau, kad "kai kuriuose sluoksniuose atsiradęs ideologinis klimatas, įgalinęs atsirasti tokio pobūdžio reiškinius" (t. y. kritiškoms Mihailovo pastaboms apie Sovietus). Toliau Popović puolą "kai kuriuos asmenis" Jugoslavijoje, nes jie sutikę su Mihailovo mintimis ir nuo jo atsirboję tik

mokslininkui paskelbus, kad jis esąs "Dievą išpažįstą filosofą". Tačiau tokio atsirbojimo nepakanka, nes Mihailovas skelbęs "priešrevoliucinius politinius šūkius", tad jo straipsniai būvę pavojingi.

Ką reiškia Popovićiaus puolimai prieš šiuo metu laisvą, bet dėsytį negalintį Mihailovą? RFE komentatoriaus nuomone, tokie puolimai pirmoje eilėje reiškia, kad Belgradas nėra patenkintas Kroatijos teismo

sprendimu (Mihailovas lygtinai paleistas, jam bausmė sumažinta). Antra, mokslininkas pulstas Jugoslavijoje, Eled vietovėje pasibaigus tarpt. PEN rašytojų klubo suvažiavimui. Pagaliau, duodama suprasti, kad Mihailovo simpatikai turį žinoti, kad jie padarę "iškrėpinų". Kiekvieno atveju, Mihailo Mihailovo vardas ir toliau bus minimas pasaulyje kaip laisvo galvojo komunistinėje valstybėje simbolis. (E.)

Trumpai iš visur

— Jei būtų pradėtas plieno darbininkų streikas, Chicagos apylinkėse būtų paleista 88,000 asmenų.

— 160 mylių nuo Genevos (Šveicarijoje) nuslinkę akmenys nuo kalno palaidojo apie 10 asmenų.

— Buvęs viceprez. Nixonas vakar buvo Formozoje priimtas laisvosios Kinijos prezid. Chiang Kai-sheko. Nixonas, besilankęs

Azijoje versliniais-politiniais reikalais, šiandien išvyko į Hong Kongą.

— Valstybės vicsekretorius Ball šiandien p. vizituos Paryžiuje prezidentą Charles de Gaulle. Ball įteiks prancūzų prezidentui de Gaulle prezidento Johnsono laišką. Gal būt, abu kalbės apie taikos galimybes Vietname.

KAI ŠIRDIS DAUŽOSI

Klausimas: Esu reikalinga jūsų patarimo. Nuo jaunų dienų sergu širdies neuroze. Anksčiau turėdavau tik paprastus smarkius širdies plakimus, nuo kurių gelbėdavau valerijono laisais. Bet dabar jau 6-7 metai širdis plaka nereguliariu ritmu: su ilgomis pertraukomis — žinoma, ne visuomet. Priežastis gali būti įvairi: susinervinimas, nemalonumas, pavargimas, per šaltas ar karštas oras, stiprus kvapas ar tai maisto, ar kvėpavimas ir panašiai. Blogiausia, kad per visą šią žiemą ir pavasarį užėina smarkios atakos beveik kas antra diena, geriausiai atveju kas savaitę, ir tęsiasi 7-10 valandų. Atrodo, kad širdis netenka kontrolės: tai smarkiai plaka, tai vos apčiuopiamas pulsas, sąvaigulys, arba vėl dreba, šokinėja — vėl pertraukos, tai vėl smarkiai bėga — net suskaičiuoti negaliu. Po to kelioms minutėms apimstama — ir vėl viskas iš naujo. O pertraukos būna tokios ilgos ir dažnos, kad darosi tamsu akyse ir šia vasarą kartą buvau netekusi sąmonės. Nežinau kaip ilgai.

Kai kada karšta srovė muša į galvą arba nuo galvos iki kojų perbėga lyg ugnis. Bet tas šiemet jau mažiau — kodėl taip yra? Ar širdis susilpo, ar kas kita?

Elektrokardiograma buvo daroma prieš aštuonis metus — nieko blogo nerado. Amerikietis gydytojas sako, kad tas viskas ne nuo širdies. Mano anglų kalbą persipina — sunku su juo susisiekti. Be to, vizitai pas jį tik trys minutės. Vis duodavo man mažas šviesiai žalias tabletes, bet jos nepadėjo.

Pašalinimui pertraukų duodavo laike šešių metų, rodos, quinidinas — tikrai nežinau. Jos gerai, kai esti tik paprasta pertrauka, bet mažai padeda užėjus atakai. Pastebėjau, kai davau tas baltas tabletes (quinidinas) kasdieną ilgą laiką — po vieną per dieną — geriau jausdavau ir atakos užeidavo rečiau. Bet ar tas gerai?

Per paskutinius du metus tas gydytojas man prirado trankių tablečių. Iš viso tu vaistų per du metus suvartojau 480 tablečių — gerai padėjo.

Bet dabar, prieš savaitę, davė bandymui Deprol tabletes. Jau penkias dienas vartoju ir jaučiuosi gerai. Sugrįžo linksmumas ir gera nuotaika. Ar nepavojingos tos tabletės vartojant ilgą laiką?

Blogiausia, kad aš dabar gyvenau su baime dėl naujų atakų. Toji baimė nepalieka manęs nei minutės. O tas ir padidina atakas. Kaip atsikratyti nuo to?

Kai užsimirštu besikaitant ar linksmiu su kuo nors bešnekančiomis — jaučiuosi gerai. Bet būna ir kitaip — atakos užėina be jokios priežasties — taip man atrodo.

Porą dienų prieš ataką jaučiuosi labai pavargusi, truputį skauda galvą, naktimis širdis peršiepia ir per greitai plaka, blogas ūpas, liūdnumas — tuomet žinau, kad ateina ataka.

Esu 65 metų amžiaus. Ūgis 5 pėdos ir keturi coliai. Svoris — 137 svarai. Visada buvau ir esu labai sveika. Niekad nesusirgusi — jei ne ta širdis — nuo jos kalnus galėčiau nuvesti. Turėdama 65 metus atrodau mažiausia penkioliką metų jaunesnė. Pabrėžiu, kad nerūkau, nevartoju sąvaigulų, negeriu nei kavos nei arbatos. Tik esu labai jautrios širdies ir tokių pat nervų nuo mažens. Daug pergyventa per karą — praradau visą savo šeimą.

Brangus daktare, duokite man savo nuosirdų patarimą — kaip užsilaikyti, ką daryti, kaip gėltis nuo tos ligos. Norėčiau dar pagyventi, nes esu reikalinga savo dukrai.

Ar yra vilties sustiprėti? Ar galėju turėti blogą įtaką mano

sveikatai įsitaikytas gazo furnace pernai rudenį? Kaip ji įsijauja — rvo to sykio sergu. Be galo blogas kvapas nuo jo — įsiai virtuvėj — fumes dažnai būdavo debestuotomis dienomis.

Jei sveikata pagerės, ar partumėt grįžti į darbą ligoninė — dirbsiu kaip practical nurse? Gal prie darbo užsimiršiu.

Man reikalinga dantų protezė — tam tikslui reikia ištraukti septynis dantis. Ar nepavojinga tai daryti dabar esant blogam sveikatos stovyje?

Pasigyrčiau jums, kad Deprol labai man padeda. Bet prieš porą dienų turėjau didelį nemalonumą ir blogas žinias gavau — tai vakar ir šiandien vėl užėjo atakos ir tęsėsi po šešias valandas — bet jau ne tokios stiprios. Dar ir pertraukos vakar ir šiandien truko.

Atleiskit už ilgą laišką, bet ką daryti, kai užėina ilgos pauzės laike atakos? Aš pradėdau greitai vaikščioti ir judinti kairę ranką — ar gerai darau? Kvinidinas; — jei tas jis — tur būt negalima imti jei atakų lydi širdies plakimas su pertraukomis? Bet ką tada daryti — juk galima ir mirti?

Atsakymas: Nemirsi — nemirštama nuo minimų pertraukų, tik visą save pradėk gydyti. Prieš 8 metus daryta elektrokardiograma, vizitas pas gydytoją tik tris minutes ir nesuiskalbėjimas su gydytoju — tai vis duomenys, nurodą, kad iš abiejų pusių — tiek iš gydytojo, tiek iš tamstos — yra kliūčių negalavimui sutvarkymui. Tik tin kamai visą tamstą ištyrus (o gal gūžio liauka persmarkiai dirba? Nuo to gali širdis smarkiai ir nereguliariai plakti) galima bus pasakyti kas per 8 metus su širdimi nutiko. Tada, žinoma, ir reikiama gydymą galima bus nurodyti. Dabartinius gydytojo nurodymus sek, pil-dyk.

Čia tik bendrai aptarsime tamstos bendro pobūdžio reikalus. Quinidinas yra geras vaistas pavartojus jį savo vietoj ir atitinkamam pacientui. Kitaip galima su juo daugiau bėdos, negu naudos, susilaukti. Dabar sėkmingai naudojamas širdies tam tikrų ritmo sutrikimų tvarkymui, palyginti, veiksmingesnis, saugesnis vaistas Pro-nestyl — pusės gramo svorio kapsulės, imamos po vieną kas keturios ar šešios valandos. Pro-nestyl nesukelia galvos sukimo, ausyse ūzimo, apkurto ir regėjimo sutrikimo — o tai pasitaiko imant didesnes quinidino dozes.

Yra mažiausiai devyni širdies nevienodo mušimo atvejai, kada sudėtingu būdu tvarkomas esti sutrikęs širdies ritmas. Juos čia išpasakoti ne vieta. Gydytojas žino, kada galima nenormalų širdies mušimą mėginti reguliuoti vaistų pagalba. Bet yra net penki tokie širdies ritmo sutrikimai, kada nepatariama mėginti vaistų pagalba sutvarkyti nenormaliai mušančią širdį. Tie atvejai yra štai kokie: 1. Kai širdis labai išsiplėtusi. 2. Kai numatoma reikės ligonj o-peruoti. 3. Kai esti dar nesutvarkytas gūžio liaukos (thyroid) padidintas veikimas (thyrotoxicosis). 4. Kai yra širdies blokas (retas pulsas — su ilgomis pertraukomis). 5. Kai žmogus yra senas — jo kraujagyslės yra ryškiai sklerotinės.

Čia kaip tik tas penktas atvejis beveik ir bus tamstos atvejis — todėl galėtum jau ir nesirūpinti širdies ritmo sutvarkymu, o širdį reikia pradėti tvarkyti visą save reikiamai gydant. Tada be ypatybių širdžiai vaistų, širdis ims tvarkytis. Savęs sutvarkymas — tai ir yra nuo tamstos ligos gelbėjimas. 1. Susitvarkyk su savo svoriu. Jei esi liekna — turi svėrti ne daugiau 116 svarų, jei vidutinė

Prez. Johnson žmona prie Baltųjų Rūmų Washingtone įtaisė suolelius, kad belaukį pas prez. Johnson su-sitikimo asmenys taip nepavargtų.

OKUPANTAI SUNAIKINO LIAUDIES MENĄ

Lietuva — kryžių kraštas. Nepriklausomybės metais iš sveturių ekskursantai pamatę tiek daug Lietuvoj kryžių, sakdavo: "Lietuva šventas kraštas."

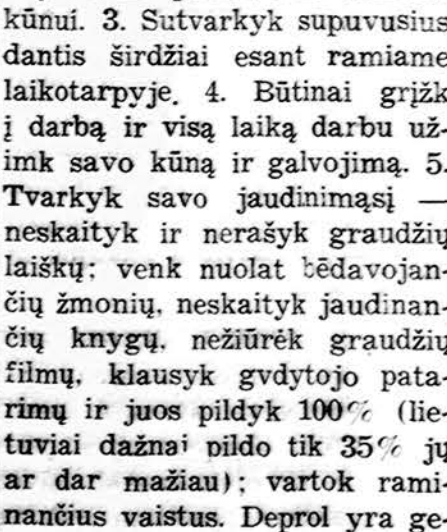
Lietuviai kryžius statė baudžia-vos laikais ir jais guodėsi. Caro pakalikas Murovovas Lietuvos kryžius pasipiktino ir 1864 m. uždraudė statyti kryžius nešventin-tose vietose. Tačiau nieko nepadė-jų Murovovo draudimas: kryžiai bei koplytėlės atsiradavo kelių kryžkelėse, prie namų ir kitose vietovėse. Lietuvius pavergėjai įsi-tykino, kad draudimas statyti kry-žius nieko nepadės ir todėl savo draudimą atšaukė. Po šio laimėji-mo lietuviai nenustoję statyti savo dailiųjų ir įvairiųjų kryžių.

Amerikietis karys Wills, kuris Ko-rėjos karo metu pasiūliko komunisti-nes Kinijos nelaisvė, dabar džiau-giasi galis grįžti į visų laisvės trokštančių prieglobstį Ameriką.

— 126, o jei stambi — 137. 2. Bet kokius jaudiklius — kūno bei jausmų — sutvarkyk. Pirmiausia pečiaus gazus iš kvėpuojamo oro pašalink: gazai-dujos tinka pečiui, o ne tamstos kūnui. 3. Sutvarkyk supuvusius dantis širdžiai esant ramiame laikotarpyje. 4. Būtinai grįžk į darbą ir visą laiką darbą už-imk savo kūną ir galvojimą. 5. Tvarkyk savo jaudinimąsi — neskaityk ir nerasyk graudžių laiškų: venk nuolat bėdavojan-čių žmonių, neskaityk jaudinan-čių knygų, nežūrėk graudžių filmų, klausyk gdytojo pata-rimų ir juos pildyk 100% (lie-tuviai dažnai pildo tik 35% jų ar dar mažiau); vartok rami-nančius vaistus. Deprol yra ge-ras vaistas įsisenėjusiam ir nau-jai atsiradusiam nusiminimui tvarkyti — ypač jei dar pri-sideda įtampa, neramumas bei nemiga. Dabar jau yra geres-nių vaistų nusiminimui tvarkyti: tai Elavil ir Aventil. Nuo Deprol gali gautis sąvaigulys ir širdies pykinimas. Imama 3-4 kartus po tabletę per dieną ir vieną einant gulti. Rečiau var-tojama iki šešių tablečių per dieną — pamažu dozavimą di-dinant ir — pagerėjus ligai — pamažu dozę mažinant.

BALETO MOKYKLA

IRENA VELECKYTE, Brighton Parko Balo Mokyklos vedėja, praneša, kad baleto pamokos prasidės nuo rugpjūčio 30 d. 1965 m. Bus sudaromos naujos klasės pradedantiems ir pažengusiems berniukams ir mergaitėms nuo 5½ metų amžiaus.

Suinteresuoti tėveliai prašomi prirašyti vaikučius, kaip galima anksčiau, dėl klasių suskirstymo. Skambinti Cliffsde 4-4012 po 6:00 val. vak.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago III. 60632. Tel. YA 7-5980

Dr. J. Adomavičius

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
TAISYMAS YRĄ MŪSŲ SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBŲ • GREITAS PATARNAVIMAS • GARANTUOJA • KREDITAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

nes tai buvo viena originaliausia lietuviškos kultūros apraška.

Lietuvos nepriklausomybės metais kryžius ir koplytėles statė ne tik pavieniai asmenys, bet ir organizacijos: Viniui vaduoti s-gos skyriai, pavasarininkai, šauliai ir kiti. Be to, daug gražių meniskai lietuvių rankomis padirbtų buvo suvežta iš įvairių Lietuvos vietų prie Nežmoniojo kareivio kapo Kaune, Karo muziejaus sodelyje. Tai visi buvo gražiai išdrožinėti liaudies paminklai, tikri lietuvių kūriniai. Meniskais kryžiais ir koplytėlėmis daug kur buvo papuoštas kraštas Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukačiai prisiminti.

Turimomis žiniomis beveik visi tie gražūs paminklai jau sunaikinti. Daug jų komunistai naktimis nupiaustė, išvertė ir sugedo. Argi, išdrožinėti meniskai kryžiai turi kokios nors būrūzinės reikšmės. Ar jų stilius ir įvairiausios formos išvystė kokius nors dvarininkai ar kapitalistai? Naipatol! Tai lietuvių liaudies kūryba, kaip ir lietuviškos dainos. Per šimtus metų su viršum puoselėti kryžiai bei koplytėlės buvo lietuvių baudžiauninkų paminklai, kurių tradicijas vėliau pa-ėmė išlaikyti žemdirbiai ir kiti Lie-tuvos gyventojų sluoksniai. Šitai lietuviai parodė savo meilę tautinei kultūrai ir savo dvasinį gau-jumą. Dabar Lietuvos kryžkelėse ir miestų aikštėse okupantai pristatė sovietiškus balvonus, pavergęjų statulų.

ZYDAS I PREZIDENTUS

Tėvų jėzuitų New Yorke lei-džiamas America savaitraštis rugp. 7 d. laidoje mini, jog ga-limas dalykas, kad naujai pas-kirtas ambasadorius Jungtinėse

MOVING

R. SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda
2047 W. 67 PL. WA 5-8063

P. SILEIKIS, O. P.
Ortopėdas, Protezistas
Aparatai-Protezi, Med. ban-dazai, Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Prospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8, Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniais 10-11 val. Trečia-dienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti MI 3-0001.

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: Prospect 8-1717
Resid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868

DR. S. BIEZIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečia-dieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2901 West 63rd Street
Kampus 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telefon 476-4042
Resid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. HE 4-5849, res. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2484 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-3, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. HE 4-5758, res. HI 5-3225
DR. S. R. M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9 val., penktad. 10 v. r. iki 9 v. v. Seštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą

Tautose Arthur Goldberg gali būti pirmas Amerikos žydų kil-mės prezidentas.

MOVING

Ilgų metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas.
WA 5-9209 Chicago, Ill.

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI
valomi. Kambariai plaunami ir dažomi.
J. EUDIS
Tel. Cliffsde 4-1050

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANKUS, Sav.
Stabdžiai, Sanabos, Transmisijos.
Tune-ups ir Motorų remontas
5759 So. Western Avenue
Kampus 58th Street
Telefonas PROspect 8-9533

MOVING
R. SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda
2047 W. 67 PL. WA 5-8063

P. SILEIKIS, O. P.
Ortopėdas, Protezistas
Aparatai-Protezi, Med. ban-dazai, Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. Prospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8, Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniais 10-11 val. Trečia-dienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti MI 3-0001.

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel.: Prospect 8-1717
Resid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868

DR. S. BIEZIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečia-dieniais uždaryta. Antradieniais ir penktadieniais vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2901 West 63rd Street
Kampus 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telefon 476-4042
Resid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. HE 4-5849, res. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2484 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-3, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. HE 4-5758, res. HI 5-3225
DR. S. R. M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9 val., penktad. 10 v. r. iki 9 v. v. Seštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription rates: \$14.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign
\$12.00 per year outside of Chicago and in Canada
P r e n u m e r a t a : Metams ½ metų 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cicero ir užsienyje \$14.00 \$7.50 \$4.25 \$1.75
JAV ir Kanadoj \$12.00 \$6.50 \$3.75 \$1.50

• Redakcija straipsnius tai-so savo nužiūra. Nesunaudo-tų straipsnių nesaugo, juos gražina tik iš anksto susita-turin. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kas-dien 8:30 — 5:00, šeštadie-niais — 8:30 — 12:00.

Ofiso 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-atsiliepa, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. p. Trečia-dieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

ERDVE APLINK ŽEMĘ

Amerika ir visi tie kraštai, kuriuos galėjo pasiekti televizija bei radijas iš Jungtinių Valstybių, aštuonias dienas tam tikru susijaudinimu, o laisvą pasaulio kraštų žmonės ir susirūpinimu sekė astronautų L. Gordon Cooperio ir Charles Conrado kelionę kosminiu laivu aplink žemę. Ypatingu akylumu tą kelionę sekė Sovietų Rusijos ir komunistinės Kinijos mokslininkai ir jų režimų vadai. Jie laukė suklupimo ir nepasisekimo.

Pirmųjų kelionės dienų nepasisekimai kėlė juose džiaugsmo. Girdi, Jungtinės Valstybės, norėdamos pralenkti Sovietų Rusijos padarytus žygius erdvėje, sutinka klūti, nes nepasiruošusios, nesugebančios ir atsilikusios. Vėliau pradėjo įtarti pigios propagandos siekimą, o kai jau buvo aišku, kad Amerikos kosminis laivas Gemini-5 pasiekė savo tikslą, tvirtino, kad astronautai yra iškelti erdvėn ir skrenda aplink žemę šnipinėjimo tikslais. Jie atvejų atvejais skrenda virš Kubos, komunistinės Kinijos ir Šiaurės Vietnamo ir darą karinių bei strateginių pozicijų nuotraukas, kad jas būtų galima panaudoti „imperialistiniams ir agresyviams“ tikslams.

Nė vienas sveikai galvojančis žmogus negalėjo ir jokio pagrindo neturėjo skelbti tokių įtarimų, bet bolševikams visokios priemonės yra panaudotos, kad tik apsmėitų Ameriką ir jos daromus mokslinio tyrinėjimo ar kitokių žygius. Šiandien, kai Gemini-5 savo kelionę sėkmingai atliko, ir komunistai jau pradėjo užsičiaupti savo burnas.

Kaip žinome, rugpiūčio 19 d., kaip originaliai buvo planuota, Gemini-5 iškelti erdvėn nepavyko. Oras sutrukdė. Jis buvo iškeltas, ir tai labai sėkmingai kitą dieną, rugpiūčio 21 d. Pirmieji nepasisekimai, kai kurie techniški sušlubavimai jau dino amerikiečius erdvės tyrinėjimo mokslininkus, technikus ir visus tuos, kurie bet kokiū būdu buvo prisidėję prie šios kelionės paruošimo. Jau dino ir visą Amerikos visuomenę, kuri dideliu susidomėjimu kėlė erdvės tyrimus, ir klausėsi žinių per televiziją ar radiją. Buvo keliama abejojimų, ar Gemini-5 gražinti žemėn, nebaigus visų aštuonių dienų kelionės, ar leisti astronautams siekti užsibrėžto tikslo.

Kelionė juo labiau pasidarė įdomi ir dalinai sensacinga, nes kiekvieną dieną iškilo tam tikros problemos ir vis dar nebuvo aišku, ar po kelių kelionės dienų teks grąžinti kosminį laivą žemėn. Bet juo toliau, tuo labiau stiprėjo viltys. Taisėsi padėtis erdvinio laivo viduje, o astronautai nė vienu atveju nesuabejojau nepasiekiant savo tikslo. Jie buvo optimistai nuo pradžių iki pabaigos. Tuo savo optimizmu jie užkrėtė ir vyriausios Gemini-5 centrinės kontrolės vadus, kurie iš savo pusės viską padarė, kad niekuo nerizikuotų, kad savo siekiamą tikslą pasiektų. Ir pasiekė.

Spaudoj ir gyvenime

PABALTIJYS DIDŽIAUSIAS MAISTO TIEKĖJAS MASKVAI

Ryšių su okupuotoje Lietuvoje vykusiomis sovietinės santvarkos įvedimo minėjimais spauda tebeskelbia propagandinę medžiagą. Jos tikslas — įrodyti tariamai milžiniškus pasiekimus ūkio ar kultūros srityje. Kai kurie duomenys, kaip Plano komisijos pirmininko A. Drobnys straipsnis „Laudies ūkis“ (6-7 nr.) žurnale, nušviečia įdomų klausimą, būtent, kokią vietą užima Lietuva bendroje Sovietų Sąjungos ūkio sistemoje. I Sovietų Sąjungos sudėtį įjungta Lie-

tuva užima 0,3% visos Sąjungos teritorijos, joje gyvena 1,3% gyventojų.

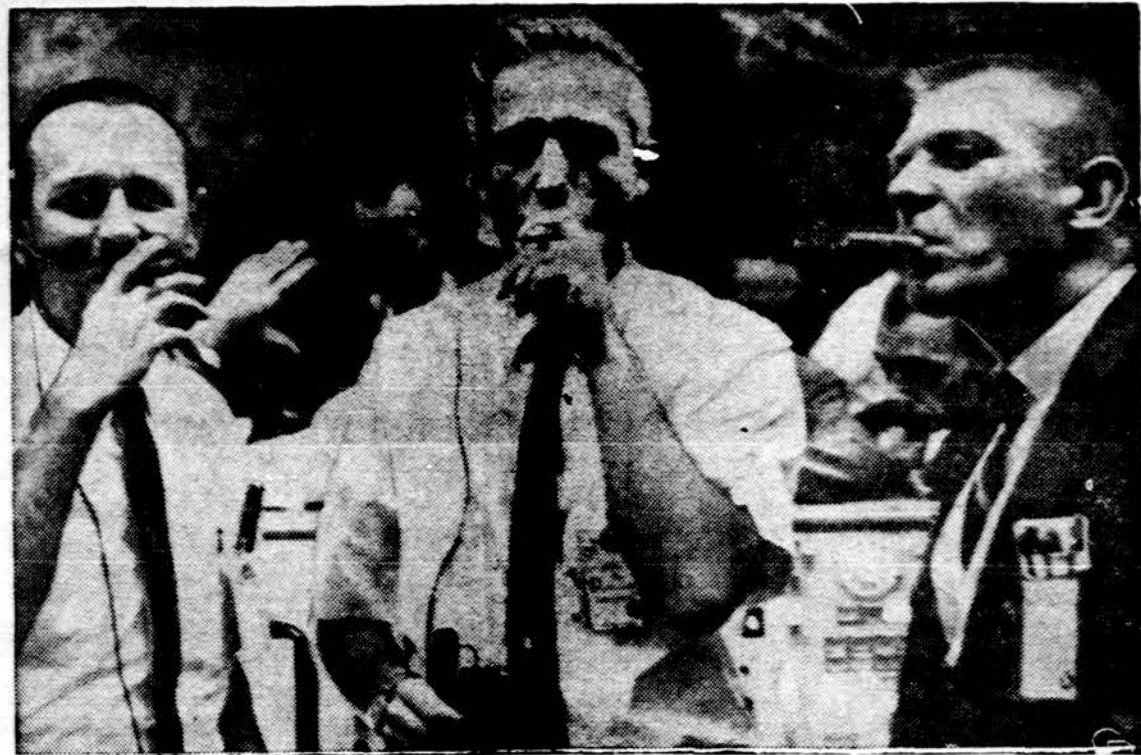
A. Drobnys kartoja įprastinį komunistinės propagandos teigimą, būtent, kad komunistinės santvarkos įvedimo svarbiausias laimėjimas esąs platus viso ūkio supramoninimas. Iš tikrųjų, industrializacija yra didelė, iki 1963 m. pramonėje dirbančių skaičius buvo pasiekęs 262,000.

Prezidentas Johnsonas, besidžiaugdamas Gemini-5 kelionės pasisekimu, tuo džiaugsmu, matyt, nori pasidalinti ir su savo priešiniais. Jis pakvietė Sovietų Rusijos erdvės tyrinėtojus mokslininkus į Ameriką drauge su amerikiečiais mokslininkais sekti Gemini-6 iškėlimą erdvėn ir visą jo kelionę. Atrodo, kad šis kvietimas prin cipiniai yra klaidingas. Pirmoj eilėj rusų mokslininkai atvyktų šnipinėjimo tikslais, antra, kam kreipti dėmesį į tuos, kurie kiekviena Amerikos žygi šmeižia, kurie šmeižia ir pačią Ameriką ir jos demokratine santvarką siekia sugriauti.

Padėtis kitaip atrodytų ir bent dalinai bolševikų mokslininko ar mokslininkų kvietimas stebėti Gemini-6 iškėlimą erdvėn būtų pateisinamas, jei Maskva leistų amerikiečiams mokslininkams vyksti Rusijos ir jų astronautų žygius erdvėn stebėti. Bet amerikiečiai tikrai ten nebus prileidžiami.

Nereikia užmiršti, kad visi ligšioliniai jų žygiai į erdvę buvo atliekami didelį slaptumą. Niekas šiandien nežino, kiek bandymų rusai yra darę, kiek jų astronautų yra žuvę, savo tikslo nepasiekę. Jie slapta ruošia žygius, slapta astronautus erdvėn iškelia. Rusai tik tuos žygius pasauliui praneša, kurie yra sėkmingai atlikti. Amerika elgiasi priešingai. Ji mažiausią technišką ar mokslinę detalę viešai paskelbia, kiekvieną pasisekimą ar nepasisekimą praneša. Ir todėl daug kam atrodo, kad krašto saugumui ar strateginei kraišto gynybai net gali susidaryti tam tikrų pavojų. Bet, atrodo, Amerika savo mokslininkų pasiektų laimėjimų nepavydi ir nebijo perteikti ir savo priešinams.

(Nukelta į 4 psl.)

Gemini — 5 vadovai, po astronautų nusileidimo atsidūsta užsirykdydami. Iš k. į d.: Chris Kraft, John Hodge ir Gene Kranz.

Žmonės ir įvykiai Baltuosiuose Rūmuose

Viso pasaulio korespondentai seka politinius įvykius

GRAŽINA KRIVICKIENĖ

Baltuosiuose rūmuose atsidūpindami Amerikos kasdieninio gyvenimo ir viso pasaulio problemos. Todėl čia, didžiuliam spaudo laukiamajame kambaryje, nuolatos lankosi naujaujų žinių „gaudytojai“. Vieni jų sėdi foteliuose vartdami Baltųjų rūmų išleidžiamus biuletenius ar kas minutę registruojamų žinių lapus, kiti skaito laikraščius. Vieni išeina, kiti ateina. Dažnai iš vieno biuro į kitą per tą laukiamąjį pereina visiems žinomas, netoli septynių pėdų ūgio Ray Scherer bei spaudos skyriaus Baltųjų rūmų tarnautojai. Čia nuolatos buvuoja ir Chicago Tribune korespondentas ir įvairių kitų Amerikos didžiųjų laikraščių, radijo ir televizijos žinių atstovai bei įvairių tautų korespondentai. Sunku juos visus atpažinti.

Didžiųjų valstybių spaudos atstovai

Didžiosios valstybės ir žinių agentūros turi jų daug. Jos turi ir savo „kamarėles“ — mažus biurus gretimame kambaryje ir nuolatos telefonais savo centrams perd. naujausias žinias. Jų su korespondentais lankantis Baltuosiuose rūmuose ir Valstybės departamente spaudos konferencijose tenka susitikti ir pasikalbėti su visa eile iš jų. Jų yra vienintelė iš visų pavergtųjų Europos tautų, besimaišanti jų tarpe. Ypač tie, kuriems teko pažinti komunizmą, įdomiausi mūsų problemoms. Moterų yra vos keletas. Viena Baltųjų rūmų korespondentė, atstovaujanti 6 radijo ir televizijos stotims, jų su korespondentės painformuota ir

paprašyta, perdavė per New Yorko, Philadelphia, Los Angeles, Detroito, Clevelando ir Miami radijo stotis žinias apie pavarąjį Washingtono suruoštą lietuvių jaunimo demonstraciją prie Baltųjų rūmų, palaikančią prezidento politiką Vietname ir primenančią pavergtuosius Pabaltijo kraštus.

Kai per garsiakalbį praneša, kad Baltųjų rūmų spaudos sekretorius kviečia susirinkusius į kasdienį duodamus trumpus pranešimus, tai visi sėdėjusieji ir vaikščiojantieji sugrūža į Bill D. Moyer (vietoje buvusio George Reedy) kabinetą. Jis keliais sakiniais praneša naujausius įvykius, prezidento pasakytus, kada ir kur prezidentas išvyksta, kada parvyksta ir t.t. Didžiausią konferencijos dalį užima atsakinėjimai į korespondentų paklausimus, susijusius su paskutiniomis naujienomis, pagal kurias ir papildoma žinios po Amerikos ir pasaulio laikraščius bei radiją.

Stebima prezidento veikla

Dabar vasarą Rožių sode arba šiaip kuriame Baltųjų rūmų tam tikslui paskirtame kambaryje tarp televizijos ir radijo aparatų korespondentai turi progos stebėti, kaip prezidentas, panaudodamas daugybę plunksnų, pasirašo kokį įstatymą ir po to jas padalina aukštesiems pareigūnams bei kongresmanams, kurie prisidėjo prie to įstatymo pravedimo (tokią plunksną gavo ir mūsų korespondentė 1964.IX.4 d.).

Ligi šiol naudojamos plunksnos buvo virš dolerio vertės,

bet taupymo sumetimais ateityje bus naudojamos tik 19 centų vertės plunksnos. Pasirašant įstatymą, prezidentas paprastai pasako neilgą kalbą, surištą su to įstatymo pasirodymu ar reikalingumu. „Housing Bill“ įstatymo pasirašymo proga prezidentas savo kalboje, tarp kitko, pasakė ir tai kas daugeliui mūsų yra giliai jaučiama širdyje: „Nei vyrai, nei moterys nėra per seni, nei per žymūs, kad pamirštų savo namus, kuriuose praleido jaunystės metus, namus su nepadengtomis grindimis, be apšvietimo ir vadens. Ir aš to nepamirštu“.

Kongresmanų ir kitų išskilmėse dalyvaujančių tarpe, užpalkalyje prezidento, dažnai buvuoja viceprezidentas H. H. Humphrey, sugebėdamas visus užkalbinti ir taip, savotiškai juokaudamas, šypotis, kad net kažkuris korespondentas pastebėjęs, jog jis ir čia „campaigning“.

Pasirašymo išskilmėse pasirašant Viešųjų darbų ir ekonominės gerovės įstatymą, prezidento gimtadienio išvakarėse, jam buvo sugiedota ilgiasiuoju metu.

Cia duoda priesaikas prezidento paskirti asmenys aukštesiems pareigūnams, kaip H. Cabot Lodge, A. J. Goldberg ir kiti.

Baltuosius rūmus lanko turistai, čia atvyksta įvairios delegacijos. Prezidentas, su jais kalbėdamas, nušviečia savo vedamos politikos tikslus.

Respublikono pagerbimas

Ypač įdomios buvo Herbert Hooverio, buvusio 31 Amerikos prezidento, 91-jo gimtadienio minios (Nukelta į 5 psl.)

žiaurumai Rytprūsioje perėjo visas ribas. Tačiau mūsų oficiali politika, kaip Tamstai yra žinoma, nuėjo kitais keliais. Mes turėsime priemonių pasukti tą politiką reikiama linkme, jeigu tik mes žinosime, kad Amerika mūsų pasiūlymą priims. Tad ar nerastum, Tamsta, galima apie tuos mūsų planus painformuoti, ką reikia, Stockholm? Ar Tamsta turi pažinti, per kurias tai galima būtų padaryti visai slapta?

— Tur būt, veža į kokį lagerį uždaryti, — galvoju aš. Visiškai tamsoje aš net negalėjau orientuotis, kokiame Berlyno kvartale mes esame. Man pasirodė, kai išlipome, kad mane atvežė į kažkokį miškinį Berlyno priemiestį. Čia jau buvo lyg vilų rajonas. Prie vienos tokių vilų automobilis ir buvo sustojęs.

Uniformuotas vyras įvedė mane į vidų ir paprašė palaukti prieangyje. Po kelių minučių aš buvau pakviestas į pusiau apšviestą kabinetą, kur už rašomojo stalo sėdėjo senyvas, pailgo veido vokiečių, civiliai apsitaisęs ir niekad anksčiau nematytas.

Pasisveikinęs jis parodė man kėdę prieš stalą. Uniformuoti pareigūnai išėjo, užsidarydami paskui save duris, ir mes likome vieni.

— Pone pasiuntiny, — pradėjo jis kreipdamasis į mane. — Vyrai, kurie pagelbėjo jums išsivoti iš vižų, įtikino mane, kad jūs mokate tylėti. Dėlto aš ryžausi varginti jus dėl vieno vokiško ir svarbaus reikalo...

Jis pastūmė man dėžutę su cigarais. Sužinojęs, kad aš nerūkiau, jis kalbėjo toliau.

— Jums ne paslaptis, kad Vokietija šiuo metu yra po sunkiais smūgiais. Artinasi sprendimo valanda. Didelė vokiečių dalis galvoja šiandien apie gelbėjimą to, kas dar galima išgelbėti. O tam tėra vienas kelias: kapituliuoti vakaruose ir visomis pajėgomis gintis nuo bolševikų. Anglai ir amerikiečiai vokiečių neišpiria, o apie bolševikus to pasakyti negalima. Jų

KOMUNISTAMS TERŪPI SAVO KIŠENIUS

Tauragės mėsos kombinato, buv. Maisto skerdyklos, vadovų savišalpa

JURGIS VETRA

Kompertijos pareigūnams terūpi savo, bet ne darbininkų gerovę. Kombinato profsąjungos pirmininkas, įmonės direktorius ir vedėja dedasi didžiausiais vargšais, nors jie randa būdus pasipelninti. Mes neturime pagrindo abejoti kompertijos dienraščyje (Tiesa, VIII. 18 Nr. 193) paskelbtais faktais:

„Albinas Barčiauskas, tas pats, kuris Tauragės mėsos kombinato profsąjungos pirmininku darbuvo, o dabar yra kombinato direktoriaus pavaduotojas, kartą į namus parėjo baisyti nusiminęs. Barčiauskas dar sykį įsitikino, kad jis visai neturintis žmogus, na, tiesiog vargšas, nors imk ir išmaldos prašyk. Kiti turi nuosavus mūrinius namus, nuosavas „Volgas“, o jis, Barčiauskas, apie šiuos dalykėlius kol kas tik svajoti gali. Visiškai nusiminęs, jis sėdo prie stalo ir ėmė rašyti: „Tauragės mėsos kombinato direktoriui dr. V. Šnapščui. Nuo Barčiausko“. Profsąjungos pirmininkas dar kartą pamastė apie savo skurdžią dalį ir tęsė toliau: „Ryšių su sunkia šeimos padėtimi prašau skirti man iš įmonės fondo vienkartinę pašalpą“.

Parašęs giliai atsiduso. Šeimos padėtis tikrai nelengva — Barčiauskas dirba, ir žmona dirba banke, o dukrą išlaikyti reikia. Jautriai reagavo kombinato direktorius į Barčiausko pareiškimą — kitą dieną ant jo atsirado šnapščio rezoliucija: „Siūlau skirti 100 rb“. Dar po kelių rezoliucijų Albinas Barčiauskas patenkintas skaičiavo naujutęsius banknotus.

O netrukus ant profsąjungos vietos komiteto pirmininko stalo atsirado paties direktoriaus pareiškinimas. Prašė pašalpos iš įmonės fondo. V. Šnapščio juk šeimos padėtis ne kuo geresnė — gyvena komunaliniame bute, žmona teisėjauja, dukrėlė jiems iurgi reikia išlaikyti, Barčiauskas donia ir solidžia rašysena parašė rezoliuciją: „Tarpininkauju“. Pareiškinimas nusikreipė į Liaudies ūko tarybos Mėsos ir pieno pramonės valdybą pas valdybos viršininką M. Buklį, ir direktorius netrukus buvo iššelpstas — gavo 120 rublių.

„O kuo aš blogesnis? — sustimastė kombinato vyriausiasis buhalteris V. Kirkutis. — Aš su žmona mokytoja juk du vaikus išlaikau“. Paprašė ir jis pašal-

pos. Vėl direktorius ir Barčiauskas rezoliucijos, vėl pareiškinimas skrieja į Vilnių, o į vyriausiojo buhalterio kišenę — 120 rublių. „Visi viršininkai šelpiasi, o kodėl man nepamėginti? — pagalvojo kombinato vyriausiasis energetikas Romas Kantauskas. — Gal pasiseks?“.

Kaipgi nepasiseks, jei ir direktorius, ir profsąjungos pirmininkas turi auksines širdis — gavo ir vyriausiasis energetikas 120 rublių iš įmonės fondo.

Paskui pašalpą gauti atėjo eilė kombinato tiekimo — realizavimo skyriaus viršininkui V. Urbanui. Ir vėl 120 rublių iš įmonės fondo.

8 kombinatų viršininkų ir administracijos darbuotojų pašalpos iš įmonės fondo sudarė apskritą sumelę — 710 rublių.“

Pasityčiojimas iš darbininkų

Iš nesamos sąskaitos kombinato vadovybė, stambesniomis sumomis pasidalinę, atsiminė, kad jame dirba 500 darbininkų. Komunistai, kurie neva rūpinasi darbininkais, dėl šventos ramybės sumanė ir jiems kelias kapeikas numesti:

„Mes ir darbininkų nepamiršome, — pasakys jums ir direktorius, ir profsąjungos lyderis. Ne, neužmiršo kombinato vadovai eilinių darbininkų. Iš 500 kombinato darbininkų tik keturiems buvo rastas reikalas iš įmonės fondo išskirti pašalpą. Ir jiems buvo išleista 145 rubliai. Keturi darbininkai kartu paėmus gavo beveik tokio dydžio pašalpą, kaip vienas kontoros darbuotojas.“

Tai viskas buvo pernai. Ir pernai rudenį paaiškėjo, kad įmonės fondo nėra, kad tų pinigų nebuvo galima skirstyti, nes įmonės buvo įvykdžiusi prekinės produkcijos savikainos sumažinimo užduoties. Iš Vilniaus, Finansų ministerijos atėjus į Tauragę raštas skelbė: „Tauragės mėsos kombinatas 1963 metais neįvykdė prekinės produkcijos savikainos sumažinimo užduoties ir todėl įmonės fondą už 1963 metus sudarė neteisėtai. Prašome įpareigoti Tauragės mėsos kombinatą neteisėtai priskaitytą įmonės fondą už 1963 metus 8.500 rb. sumoje įmokėti į respublikinį biudžetą iki š. m. lapkričio 20 d.“

Ar bereikia didesnio pasityčiojimo?

taip pat nebuvo pagrindo. Po dviejų ar trijų dienų aš pasilikčiau su tais pačiais abejojimais, kaip ir šiandien. Ir tik pakirsčiau gal pasitikėjimą savim, jeigu reikalas pasirodytų rimtas.

Lyg atspėdamas mano abejojimus, šeimininkas kalbėjo toliau:

— Ar Tamstai, kaip lietuviui, mūsų planas nėra įtikinantis? Ar susilauks laisvės Lietuva, jeigu bolševizmas nebus sutriuškintas? O kas jį sutriuškina, jeigu Vokietija žlugs, o Stalinas liks Amerikos sąjungininku?

Geležinė tų žodžių logika privertė mane pasitraukti nuo asmeninių motyvų. Taip, čia buvo neabejotinas Lietuvos interesus tame reikale. Jeigu sąmokslininkai, nuvertę Hitlerį, kapituliuotų Amerikai, Vokietija iš Lietuvos kolonijos negalėtų pasidaryti, o bolševikus visokiu atveju nuvarytų už Uralo, — pagalvoju aš. Bet kaip įsitikinti, kad čia tikras sąmokslininkas, o ne gestapo agentas? — Visokių atveju turiu būti atsargus iki galo, — nutariau aš. — Lyg kad kalbėčiau su gestapininku...

— Aš nenorėčiau veltis į vokiečių vidaus kovas, — pareiškiau aš. — Bet kiek tai mane įpareigoja mano krašto interesus, būkite tikri, kad aš panaudosiu visus galimus tam interesus ginti.

— Kitokio atsakymo iš Jūsų aš ir nereikalauju. Tik noriu priminti, kad nuo Jūsų diskrecijos dabar priklausys daugelio žmonių gyvybė, tame skaičiuje ir jūsų paties. Bet jau ryt jūs būsite Stockholme, sunkiau pasiekiamas kerštui. Vieta lėktuve bus jums palikta. Nieko nesibijokite, čia viskas parengta legaliai, — nusijuokė jis, pastebėjęs mano susirūpinimą. O atsisveikindamas pridėjo:

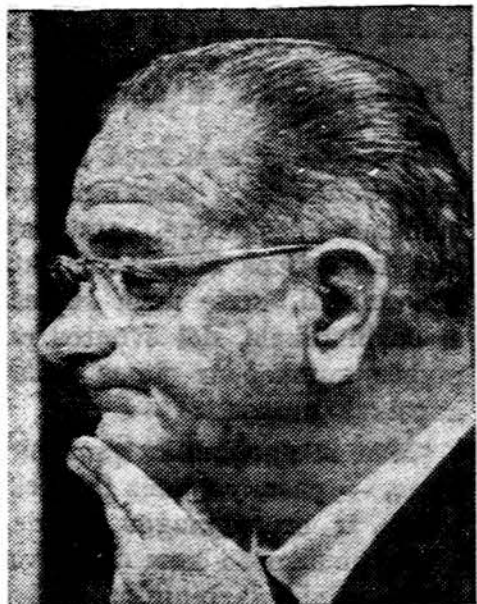
(Būna daugiau)

Pavergtoje Lietuvoje

▼ "Varpo" choras gastroliavo Rytų Vokietijoje. J. Jurginis lietuviams - choristams bei patiems organizatoriams ta proga padarė visą eilę priekaištų (płg. "Lit. ir Meną", nr. 31). Pasirodo, lietuviai buvo nusivėję programos leidinius lietuvių, rusų ir vokiečių kalbomis ir... jų negalėję platinti... Tai įvyko dėl to, kad lietuviai filologai įvairių vardžių fonetinių rašymą, o visoje Europoje tie dalykai rašomi taip, kaip ir tėvynėj. Įpykęs Jurginis pažymė: "Atrodo, jog mes patys nebeįsivaikome, kaip iš didelio rašto išsename iš krašto, ir savo mokslui bei kultūrai darome žalą, bibliotekų kataloguose ir enciklopedijose nebegalėdami susigaudyti Vakarų Europos autorių pavardžių transkripcijoje".

Kiti priekaištai: "Varpo" chorisai, nors ir baigę aukštąjį mokslą, nemokėję susikalbėti, dėl to, Jurginio nuomone, būtų

Prez. Johnson susirūpinęs atsakymu, kai buvo paklaustas žurnalistų 57 m. gimtadienio proga.

Spaudoje ir gyvenime

(Atkelta iš 3 psl.)

Kai kurios pramonės šakos spartinamos dideliu tempu ir daugiausia atsivėlgiant ne krašto, bet pačios Maskvos interesams. Tai liečia didžiąją chemijos pramonę, metalo apdirbimo, mašinų gamybos, radio-elektronikos pramonę. Kaip Maskvai svarbi prietaisų produkcija Lietuvoje, liudija tai, kad, pėg. "L. Ūkyje" paskelbtas duomenis, 1964 m. Lietuvoje pagaminta netoli 1.9 milijonų mažo pajėgumo (iki 0.25 kw) elektros motorų, skirtų daugiausia šaldytuvams ir skalbimo mašinoms. A. Drobno žodžiais, štai kiek Lietuvoje gaminių apūriną visą Sovietiją: "Elektros motorais komplektuojama daugiau kaip 50% visų šaldytuvų (Sovietų S-je - E.) gaminių kompresorių buitinių šaldytuvų ir beveik 50% skalbimo mašinų". Lietuva dar pagamina daugiau kaip 90% visų Sovietijoje pagaminamų elektros skaitiklių, apie vieną trečdį elektros suvartojimo technikos ir kt.

Nepaisant Lietuvos žemės ūkio sukurktyvinimo, žemdirbių ūkiškai nuolatini, žemės ūkis ir toliau svarbus. Čia turi įtakos ne tik, kaip A. Drobnoys teigia, gamtinės ar geografinės sąlygos, bet ir kolchozinių privačių sklypų pasiekiamoji gamyba. "L. Ūkyje" paskelbtas duomenimis, Lietuvos maisto pramonė gana žymiai viršija vidutinį visos Sovietų Sąjungos lygį. Tai tegali liudyti apie žemės ūkio Sovietų S-je ir Rusijos lygį. Iš kitos pusės, maisto pramonė didina Maskvos reikavimus kelti pristatymus valstybei. Kaip Lietuva svarbi Kremliui maisto pramonės atžvilgiu, rodo tai, kad skaičiuojant vidutiniškai vienam gyventojui, pagal mėsos gamybą Lietuva užima antrą vietą kitų respublikų tarpe (po Estijos), o pagal sviesto gamybą bei žuvies suvartojimą - trečią vietą (po Estijos ir Latvijos). Kad žemės ūkis Lietuvoje užima svarbią vietą dar įrodo tai, kad 1963 m. jis davė beveik 1/3 bendros nacionalinių pajamų apimtį. Dabar ir komunistiniai pareigūnai pripažįsta, kad pagrindinė žemės ūkio gamybos vystymo kryptis yra pieninė gyvulininkystė ir kiaušinių kiaušinių, ypač gi bekono auginimas. Skaičiuojant vidutiniškai vienam gyventojui, pagrindinių gyvulininkystės produktų Lietuvoje gamina žymiai daugiau, negu visos Sovietų Sąjungos mastu, pvz. mėsos - apie 1.7 karto, pieno - 2 su viršum karto daugiau. Lietuva kiek atsilieka kiaušinių gamyboje - jų, skaičiuojant vienam gyventojui, gamina mažiau, negu Estijoje, Latvijoje ir Ukrainoje. (E.)

gera, kad žmonės, aukštąjį mokslą baigę, galėtų susikalbėti kuria nors viena, Lietuvoje dėstoma kalba... Jurginis dar nepatenkintas lietuvių choristų ne visai kultūringais poelgiais: jie fotografavę muziejuose ir ten, kur tai būtų draudžiama. (E.)

▼ "Atverkite duris Vakarų muzikai" - prašo Lietuvos muzikai. Rugpjūčio mėn. Rumšiš-kėse vyko kūrybinio jaunimo stovykla. Dalyvavo ir visa eilė rašytojų, kompozitorių. Pagal "Komj. Tiesą" (rugpj. 14, nr. 158), jaunimo stovykloje buvusios aistringos diskusijos apie jaunimo literatūrą ir jaunąjį herojų. Esą, literatai "be gailėsio skelbė mirties nuosprendžius viskam, kas kiliuosi jų kūrybai".

Apie muzikos padėtį Lietuvoje kalbėjo keturi kompozitoriai: P. Tamulionas, V. Laurušas, R. Žigaitis ir L. Povilaitis. Jie atstovavo 46 Kompozitorių s-gos narius. Muzikai nusiskundė, kad Lietuvoje vis dar neišspręsta masinės dainos problema. Kompozitorių s-gos partinės organizacijos sekr. R. Žigaitis išskėlė jdomų reiškinį: "simfoninių koncertų salės vis dar tebelūdinamos tuščiais suolais". Esą, Lietuvoje neparuoti klausytojai, vaikai nemokomi suprasti muziką. Jaunasis komp. L. Povilaitis su būdingu jaunimui karštumu pareiškė, kad "reikia plačiau atverti duris Vakarų muzikos naujovėms". (E.)

▼ Nekyla lietuvių dramaturgija. J. Lankutis susirūpinęs menku lietuviškos dramaturgijos lygiu. Jis priminė, kad dramaturgijoje 1957 m. švystelėjo vienintelis J. Grušas su jo "Her-kum Mantu". Šis veiklas pranašavęs naujo etapo pradžią dramaturgijoje. Ji neįvykusi. Tiesa, Kazys Saja, Viktoras Milūnas ir kiti gausiai parašė komedijų, kuriose daug opių aktualijų ir satyrinio aštrumo ir vis dėlto, pabrėžia J. Lankutis, "didesnį jų dalį jau spėjome gerokai primiršti... tur būt, todėl, kad jų aktualumas tėra laikraštinių pobūdžio, nėra susijęs su gilesniu ir pastovesniu žmogiskiu turiniu".

▼ Vilniuje, pastačius J. Gruodžio baletą "Jūratė ir Kastytis", spaudoje pasirodė kritiškų balsų. A. Ambrazas su A. Venc-kum "Lit. ir Meno" savaitraštyje (nr. 32) prikišo, kad Gruodžio baletas (pirmą kartą Kaune pastatytas 1933 m.) buvo iš esmės ir nevykusiai perdirtas. Svarbiausias priekaištai - nepavykę choreografinėmis priemonėmis atskleisti J. Gruodžio muzikos simfonizmo. Abu autoriai priėjo išvados, kad Vilniaus teatro baletu pastatymų lygis, jų atlikimo kokybė "beveik nekyla ir jau seniai neįtampa į žiūrovo". Pasiūlyta susirūpinti kokybę ir jaunų baletmeis-terių paruošimu. (E.)

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyas. Už patarnavimą vietoje \$3 už dirbtuvę darbą \$10 ir daly. Pasiteiraukite apie naujas

J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western Pros. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

MISCELLANEOUS

A. ABALL ROOFING CO.

Isteigta prieš 49 metus.

Dengiamie visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujas karnizus, rinas, nuotekavimo vamzdžius. Dėme ir lauko. Taisome mūras "tuck pointing". Pūnai apsidrausde. Visas darbas garantuotas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Skambinkite bet kurio laiku.

Apskaičiavimai nemokami.

TINKAMI RŪBŲ TEIKIA

GERA SAVIAUT

Tokius rūbus vyrams ir moterims parūpina geriausiose

"Simpson Clothes" suv. klose

JONAS H. AKS

2551 W. 71 St., Chicago, IL. 60629

Tel. 925-5179. Užsakymus priima telefonų susitarus.

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir auto-mobilių pas

FRANK ZAPO

3208 1/2 West 95th Street, Chicago, Illinois, 60642.

Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

LAIKRODININKAS

A. SERKŠNYS

Geriausios ir pigiausios laikrodžių taisymas ir pardavimas.

2557 W. 63rd St. RE 7-1776

RINOS IR NUTEKAMIEJI

VAMZDŽIAI

Eksperčiai uždėdam naujus ir taisome senus. Pūnai apsidrausde. Darbas garantuotas.

A. ABALL ROOFING CO.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

PUIKI DOVANA BET KADA

ANGLISKAI KALBANČIEMS

"Vytautas the Great"

parašyta prel. Juozo B. Končiaus.

Knygos gavėjas turės progos susipažinti su lietuvių tautos garbin-gia, gražia preitini ir jos kovoms dėl laisvės 14-15 šimtmetyje.

Tuomi supažindinsime su lietuvių tauta ir igysime jai bičiulių, kurie šiais laikais mums yra labai reikalingi. Knyga gaunama "Drauge", kaina \$3, kitais viršeliais \$4.

SOPHIE BARCUS RADIO

SEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Seštadienis ir sekmadienis nuo 9:30 iki 10:30 val. ryto. Vakarišis pirmadienis 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IS WOP

1490 kil. AM ir 1027 g FM

Tel. HE 4-2413

1150 So. Maplewood Ave.

Chicago 29, Ill.

TV - RADIJO TAISMAS

P. RUDENAS

2740 W. 63rd St.

Tel. 434-0421

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES

30 and 50 gal. Free Delivery

5757 S. Halsted & 5622 S. Racine

Tel. 224-4362 434-1113

Tel. 224-4362 434-1113

MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumu.

A. VILIMAS

3415 S. Lithuania Ave.

Tel. FRontier 6-1882

STATYBININKAI

VACYS

CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street

Tel. HE 4-7482

STATOME NAUJUS NAMUS

Atliekame pilną remonto darbą ir Dažome

DECOR HOME BUILDERS, INC.

A. Markauskas

Tel. 963-4666

HELP WANTED

INSURANCE

Compensation and general liability UNDERWRITER. Nationally known, large old line stock co. Excellent opportunity for right man. Complete fringe benefits including company paid pension plan. Salary commensurate with exp. Call Mr. ANSORGE. WA 2-1540.

SECRETARY

Heavy exp. fast shorthand, able to assume responsibility for handling correspondence and related matters for 6 salesmen. Must have own transportation.

ACME WILEY CORPORATION

2480 Greendale Elk Grove Village, Ill. Cimbut - 437-1950

TOOL & DIE MAKERS

Immediate openings for class A tool and die makers work in modern mfg. plant tool room.

Good wages - Steady work

Cafeteria on premises - parking available, hospitalization, life and health insurance, paid holidays and vacations.

CHICAGO DYNAMICS, INDUSTRIES

1725 W. DIVERSEY

Permanent position available for experienced, capable

Maintenance Man-Janitor

Good working conditions. Only reliable man need apply. Steady work.

5320 N. Kedzie, Chicago, Ill.

FOLDER OPERATORS

Wanted for day or night work. Exp. on BAUMS necessary.

See MEL.

WESSEL COMPANY

1433 N. Dayton

DIE CASTERS

ZINC AND ALUMINUM

Experienced in hardware finish and quality conscious Will train.

Apply

METAL MASTERS, INC.

5725 N. Ravenswood

TOOL MAKER

To wrk. in small Tool Rm. Must know die casting & punch press dies, plus prod. fixtures. Creative ability helpful. 40-hr. week. Established Co. FI 6-4560.

TOOL & DIE MAKERS

Permanent steady emp. for Tool and Die Makers and advanced apprentices 1st, 2nd shift. Profit sharing and generous fringe benefits.

PYRAMID MOULDINGS, INC.

5353 W. Armstrong RO 3-1200

(Nr. Elston and Central)

HELP WANTED - REIKALINGI DARBININKAI

Help Wanted

Three shifts for Women. * Two shifts for Men

Accommodations for men in barracks. -

Rooms available for women in private homes.

GREEN GIANT COMPANY

ROSENDALE, WISCONSIN RIPPON, WISCONSIN

PHONE 872-2600 OR 872-2121 OR APPLY IN PERSON TO WISCONSIN STATE - EMPLOYMENT OFFICE

304 HIGH AVENUE, OSHKOSH, WISCONSIN

Corn Pack Is Expected To Last Till October

WE HAVE SEVERAL OPENINGS FOR MEN IN OUR FACTORY

Our continued expansion offers qualified applicants job opportunities as assistant machine operators and stock men. If you have some factory experience and can otherwise qualify, we offer you...

* EXCELLENT WAGES * TOP FRINGE BENEFITS

If you feel you may qualify and are willing and able to work 3 rotating shifts contact Personnel Department

MINNESOTA MINING & MFG. COMPANY

6850 S. Harlem BEDFORD PARK

An equal opportunity employer

PRODUCTION ASSEMBLERS

To do Electro-mechanical assembly for manufacturer of oil burners.

* Free Off-Street Parking * Excellent Working Cond.

* Employee Group Insurance * Union Scale Wages

Apply Personnel Office

AUTOMATIC BURNER CORPORATION

1823 W. Carrol Ave., Chicago, Illinois

CLASSIFIED GUIDE

CONTRACTORS

HEATING CONTRACTOR

Statome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro valintuvus.

Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL

2431 So. Kedzie Avenue Chicago 23, Illinois

Ofiso tel. 247-1423

Juozas Zemaitis OL 6-0412

Victor Skade ST 8-9272

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymo boilerius. Turim leidimus dirbti mieste ir užmieste.

Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokami.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

Telefonas VI 7-3447

4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

REAL ESTATE

Sąžiningas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Veikia notariatas.

SIMKUS, REAL ESTATE -

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Ave.

CL 4-7450, arba YA 7-2046

KAIRYS REAL ESTATE

2501 W. 69th St. HE 6-5151

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. RE 7-9515

DEMESIO!

PUIKUS ANGLŲ KALBOS

VADOVAS LIETUVIAMS

Jau išėjo iš spaudos ir Draugo adreše laisvąje gaunama "anglų kalbos gramatika", aiškiai, suprantamai ir madingai paruoštas anglų kalbos vadovas lietuviams, tiek mažai su šia kalba susipažinusiems, tiek ir vidiems norintiems šioje kalboje pasitobulinti. Gramatikojje išsamiai supažindinama su visomis kalbos dalimis, plačiai apsiotojant prie veiksmavodžių, daiktavardžių ir skaitvardžių, supažindinama su sintaksės ir anglicizmais. Visi paaiškinimai lietuviškai. Sim-tai pavyzdžių, parodančių žodžių ir posakių vartojimą, kartu su jų pavyzdžių vertimais į lietuvių kalbą. Knyga stamboko formato, 216 psl., kietuose ir tvirtuose viršeliuose, kaina - \$3.50.

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS, 4545 W. 63 St.

Chicago 29, Ill.

Skelbkites "Drauge"

REAL ESTATE

NAMAI IR ŽEMĖ PARDAVIMUI

10 butų, 4 metų mūras. "Built-in's". Marquette pke. \$24,300.

14 butų mūras. Marquette parke. \$84,000.

2 po 5 kamb. ir 3 kamb. bešmen-te. Ant platau sklypo. Garazas. Tik \$29,800.

1/2 aukšto mūr. 6 ir 4 kamb. Marquette pke. \$33,500.

1/2 aukšto, 6 ir 3 kamb. Geram stovų medinis. Modern. virtuvė ir vonia. 1 1/2 auto. garazas. Netoli mū-sų įstaigos. \$18,250.

2 po 4 1/2 kamb. 9 metų mūras. Marquette pke. \$33,500.

2 aukšto mūr. 5 ir 4 kamb. Gra-zas butai. 2 auto garazas. Marquette pke. \$25,000.

4 miegamų, 15 metų mūras. Ap-saugotas nuo potvynio rūsa, 2 auto. garazas. \$17,500.

4 miegamų mūras. Netoli mūsų įstaigos. Tik \$13,750.

6 kamb. liuksus rezidencija svi-ninkui ir 4 kambarių, su pilnu rū-siu, medinukas. Gage pke. \$24,500.

NERIS REAL ESTATE

6924 So. Western Ave. Tel. 471-0321

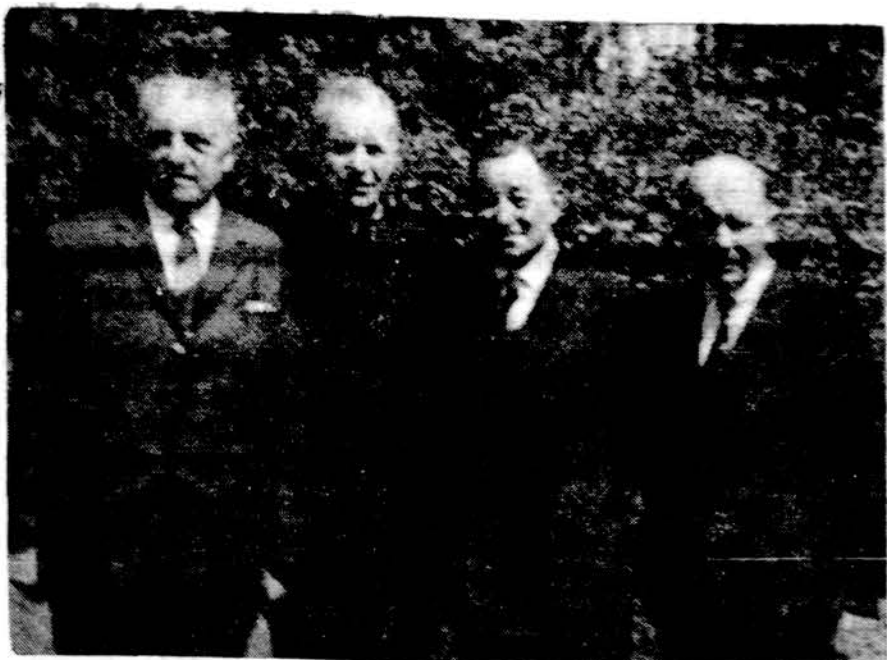
SALES • MORTGAGES • MANAGEMENT

SATAS REALTY

4936 West 15th Street, Cicero 50, Illinois

Phones: Office - OL 6-2233 Residence - OL 2-8907

Europos lietuvių Studijų savaitės, Vokietijoje, kalbėtojai ir diskusijų dalyviai. Iš k. į deš.: prof. Z. Ivinskis, prof. kun. S. Yla, prof. A. Macceina ir prof. J. Grinius. Nuotr. V. Alseikos

Kūrybos ir lietuviško solidarumo bruozai Studijų savaitėje

Studijų savaitė Vokietijoje buvo laisvųjų lietuvių griežtas ir aiškus atsakymas okupantui. Vieningai visų priimta rezoliucija pasveikinti tautiečiai okup. krašte. Studijų savaitės uždarymas

V. ALSEIK A, Vokietija

Dvyliktoji Lietuvių Studijų savaitė buvo didelis įvykis ne tik Vokietijoje, bet ir kitų europinių kraštų gyvenime. Ji turėjo atgarsio ir kituose kontinentuose. Jau dabar reiškiamas dėmesys įvykusių paskaitų minims (paskaitos numatytos skelbti kai kuriuose žurnaluose, gal ir spec. leidinyje). Vokietijoje, Vasario 16 gimnazijoje įvykusioji Studijų savaitė buvo uždaryta rugpjūčio 8 d. posėdžiu. Čia ir vėl buvo garbingieji svečiai, drauge ir paskaitininkai: Europos lietuvių vyskupas dr. Pr. Brazys, diplomatinis šefas min. St. Lozoraitis ir Viko atstovas dr. K. Čeginskas, dauguma dalyvių ir prie jų prisijungę Vokietijos Liet. suvažiavimo svečiai.

Moderatorius dr. J. Grinius kondensuotai apžvelgė savaitės skaitytas devynias paskaitas ir padėjo Vasario 16 gimnazijos direktoriui, svečiams bei visiems talkininkams, menininkams, virtuvės personalui ir kt.

Dėkojo už Studijų savaitės minties konkretizavimą

Užbaigiamajame posėdyje pasakytos kelios įdomios kalbos. PLB Vokietijos kr. valdybos vardu kalbėdamas, jos vicepirmin. kun. B. Liubinas pasidžiaugė, kad Studijų savaitės jau virtusios bendruomenės organizmo dalimi, jos savo prasmingumu sugebėjo išsikovoti vietą bendruomenėje. Toji bendruomenė dėkinga tiems, kurie puoselėja Studijų savaitę mintį bei ją konkretizuoja. Liubinas priminė, kad 12-ji savaitė buvo gausiausia ir paskutinėmis dienomis ji susiliejo su Vokietijos lietuvių suvažiavimu, kuris virstų "lietuviškais atlaidais".

"Niekas nėra bergždis, kas daroma Lietuvos laisvei"

Toliau kalbėjo diplomatinis šefas min. St. Lozoraitis, pirmą kartą dalyvavęs Studijų savaitėje. Jis nurodė aukštą paskaitų lygį, pasidžiaugė diskusijomis, kurios buvusios vedamos nuosaikiai, lojaliai ir demokratiškai. Jo žodžiais, "išvaizduojau su dar daugiau pakelta nuotaka". Esą, tenka gerėti Europos lietuvių išeivių veikla, patriotiškais nusistatymais. Studijų savaitės paskaitos ir kita programa buvo laisvųjų žmonių griežtas bei aiškus atsakymas į tėvynėje rengtus okupacijos mišėjimus. Pagal Lozoraitį, į Huettenfeldą buvome visi suvažiavę kaip laisvi žmonės, kurie privalo rūpintis tėvynės laisve. Prie krašto laisvinimo gali prisidėti kiekvienas, nes niekas nėra bergždis, kas daroma Lietuvos laisvei atgauti. Esą, ir sovietai gerai žino, kad Lietuvos padėtis

Žmonės ir įvykiai Baltuose Rūmuose

(Atkelta iš 3 psl.)

nėjimo išskilmės (jis yra buvęs Pabaltijo kraštuose ryšium su pagalbos teikimu po I Pasaulinio karo). Tada Rožių sode buvo išstatytas jo jubiliejaus proga išleisto 7 centų pašto ženklo didelio formato portretas. Buvo pakviesti jo artimiausi giminės ir draugai, jo partijos žymieji asmenys dalyvauti tose išskilmėse. Rožių sode grojo orkestras. Laukiamajame korespondentai su bloknotais rankose nekantriai laukė, duris apstoje, kada atvyks tie didieji respublikonai, tuoj pat apipilti juos klausimais. Deja, Eisenhoweris buvo užimtas golfo pirmenybėmis, atsiuntė tik telegramą, Nixonas neatvyko, o Goldwateris sirgo. Atvyko tik buvęs Atstovų rūmų speakeris Martin, Halleck, Stassen, Russell, Dirksen ir kt. Tokiomis gana dažnomis progomis susirenka pora šimtų korespondentų, bet jų būna daug daugiau, kai vyksta iš anksto paskelbtos prezidento konferencijos. Laikė dviejų paskutiniųjų konferencijų, — liepos 25 d.

rezistencijos kovą. Mes privalome, svetimųjų jūroje gyvendami, ne tik puoselėti savo tautiškumą, bet ir pasiryžimą dirbti lietuvių tautai.

Čia pat Ivinskis pasiūlė priimti rezoliuciją, kurioje pasakyta, kad S. savaitės dalyviai sveikina tautiečius okupuotame krašte ir išsisklaidžiusius svetur, lenkia galvą prieš aukas, išreikia tikėjimą ir tvirtą viltį į tautos laisvę ir nepriklausomybės atstatymą, drauge ir rikiuoja jėgas su visais laisvinimo veiksniais. Rezoliucija vieningai priimta.

Kelios baigiamosios pastabos

Vokietijoje jau 12 kartą įvykusi Studijų savaitė, kaip pastebėta, pasižymėjo solidarumu, lietuviškumu, patriotiškumu, nuotaikomis, prasmingomis mintimis, kūrybos apraiškomis. Linkėtina, kad kitais metais ji ir vėl vyktų gimnazijos aplinkoje ir sutrauktų nemažesnį tautiečių būrį. Kad toji savaitė kelia ir svetimųjų dėmesį, liudijo Vokietijos, Šveicarijos spaudos atgarsiai.

Linkėtina, kad ateityje būtų išvengta kai kurių spragų ar trūkumų. Tai liečia reikala reikiamai, jei norima, suliečiant savaitės programą su lietuvių suvažiavimu, o šiam būtinai suteikti prasmingesnę kultūros programą. Šimtai lietuvių atvažiuoja ne tik pasimatyti, atsigerti ir atsiminti pinigų už kelionę. Jiems būtinas kultūros "maistas", kaip reikiamos kalbos, speціальūs koncertai, tautiniai šokiai, spaudos k. gimn. mok. kun. J. Dėdino — savo srities didelio žinovo — spalvotų filmų rodymas, knygų platinimas ir pan. Tik pateikus turtingą kultūrinę programą, masiniai lietuvių suvažiavimai bus prasmingi. Šios pastabos nelieta S. savaitės — ji buvo tikrai prasminga gyvosios išeivijos ir jos kūrybos išraiška.

ir rugpjūčio 25 d., įvykusių Baltųjų rūmų East Room salėje, buvo sausakimšai prisigrūdę, nes, be to, nuolat besilankančių Baltuosiuose rūmuose laikraščių ir žinių agentūrų žmonių, čia dalyvavo svečių teisėmis atvykę iš įvairių Amerikos vietų korespondentai.

Laikė paskutiniuosius konferen-

cijos jų korespondentai teko sėdėti prie Sovietų ir jų satelitinų kraštų korespondentų, kurie, kad ir lauzytai, stengėsi su savo "bosais" kalbėtis rusiškai.

Šiose pastarosiose spaudos konferencijose prezidentas kalbėjo ir atsakinėjo korespondentams gyvai ir ryžtingai. Tačiau kiek nelauktas buvo jo pranešimas, kad sekančiam Gemini-6 iššovimui stebėti, yra kviečiami atvykti Sovietų tos srities specialistai.

P A D Ė K A

MORTA NAUROCKIENĖ

PILIPAUŠKAITĖ

Mūsų mylima žmona ir motina mirė 1965 m. rugpjūčio mėn. 24 d. ir palaidota rugpjūčio mėn. 27 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir padėjo į jos poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams, kurie atlaikė pamaldas už jos sielą, pasakė pritaikintą pamokslą, bei padėjo velionę į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą.

Dėkojame visiems kurie prisitūnė velionei gėlių. Dėkojame velionės broliui ir brolienei Kazimierui ir Onai Pilipauskams ir jų šeimai, pusbroliui Pranui Pilipauskui su šeima ir visiems kitiems giminėms už jų nuoširdumą ir užuojautą mūsų didžio skausmo valandoje.

Dėkojame grabnešiams ir visiems, kurie pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui už malonų patarnavimą.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuoširdus dėkui. Vyras, sūnus, dukterys, marta, žentai ir anūkai.

STELLA PETKUS

PO TEVAIS VAIŠVILAS

Gyveno 1436 South 50th Avenue, Cicero, Illinois. Mirė rugp. 27 d., 1965 m., 8 v. vak., sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Viduklės parap., Gaučių kaimo. Amerikoje išgyveno 55 metus.

Pasiliko dideliamė nuliūdime sūnus Edward ir marta Geraldine, dukterė Helen Phillips ir žentas dr. Walter Phillips, 4 anūkai: Larry, Gary, Glen ir Patricia Phillips ir Diane Petkus, brolis Frank Vaišvilas ir brolienė Frances ir jų šeima, giminaičiai kun. Leonard Vaišvilas, kun. Leo Petkus, uošvienė Tekla Phillips, švogerka Izabella Andrijauskienė su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė prie Maldos Apaštalytės ir Trečiniųjų dr. jų ir buvo amžina narė Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų ir Tėvų Jėzuitų Rėmėjų.

Kūnas pasarvotas Petkaus ir Sūnų koplyčioje, 1410 South 50th Avenue, Cicero, Illinois. Laidotuvės įvyks antradienį, rugpjūčio 31 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Sūnus, dukterė, žentas ir visi kiti giminės. Laid. direkt. Petkus ir Sūnus, Telef. TOWNHALL 3-2109.

4½%

5%

current dividend 4½% DIVIDENDU MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. Už 1 metų investavimo bonus mokama 4% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po ½% už kiekvienus metus. 4 metams praėjus, BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS Valandos: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiadi., uždaroma. Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.

3240 S. HALSTED ST. Telef.: CA 5-7252 DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS ORO VĖSINTUVAI — AIR CONDITIONING

105 BUICK 'AI

Jei norit tikro bargeno, tai pamatykit asmeniškai DAN KURAITĮ. Jisai dežūros savo įstaigoje kol išparduos visus 105 Buick'us. "Buick'as lietuviškas automobilis."

MILDA BUICK, INC.

Telef. — LAfayette 3-2022 907 West 35th Street, Chicago, Illinois, 60609

DRAUGAS, antradienis, 1965 m. rugpjūčio 31 d.

5

WASHINGTONAS NE VISADA BUVO SOSTINĖ

Washingtonas ne visada buvo tautos sostinė. Po revoliucinio karo ir konstitucijos priėmimo 1788 m. pirmas kongresas pagal konstituciją susirinko New Yorke 1789 m. kovo 4 d. Balandžio 30 d. Jurgis Washingtonas buvo inauguruotas New Yorke kaip pirmas JAV-ų prezidentas. Nuo 1790 m. ligi 1800 m. Philadelphia buvo tautos sostinė. Ginčas tarp šiaurės ir pietų valstybių dėl sostinės

pasibaigė 1790 m., kai kongresas nubalsavo tautinę sostinę įkurti ant Potomac upės kranto, žemėje, duotoje Maryland ir Virginijos valstybių, dabar žinomoje kaip Kolumbijos distrikto. Prez. Jurgis Washingtonas išrinko tikslią vietovę naujam "Federaliniam miestui", kaip jis buvo vadinamas tuo metu. Po jo mirties, 1799 m., miestas buvo pavadintas Washingtono vardu.

—0—
Kity tuštumas mums nepakeliamas, kad įdeidia mūsų pačių tuštumą.

Rocheoucauld

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS 4605-07 South Hermitage Avenue Tel. YA 7-1741-2 4330-34 South California Avenue Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO M. NELSON SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO. 3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste Telef. — CEDarcrest 3-6335 Vienas blokas ruo kapinių

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvenhill 6-2345-6 1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09 AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GUZAUŠKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausias jūras dail. vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2445 West 63rd STREET Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213 2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YARDS 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMModore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1063

Barry Tomkys, 26 m., buvo nubasutas Anglijoje kalėjimu už savo merginos draugo nužudymą kalėti ligi gyvos galvos. Jis jį nužudė 1963 m., tačiau dabar mergina, nepasidama, kad jis kalėjime, su juo susituokė. Ceremonijoms buvo duota dešimt minučių. Čia mergina Upton, 21 m., matyti su savo vyru kaliniu.

APLINK MUS

× **Lituanus** žurnalas prieš porą dienų buvo išsiuntinėtis visiems skaitytojams. Ekspedicijai vadovavo Remigijus Poskočimas ir tartininkavo Chicago studentai ateitininkai: Laima Poskočimaitė, Audronė Valaitytė, Remigijus Bičiūnas, Romas Sakadolskis, Jonas Butvila, Antanas Rauchas, Vaidevutis Valaitis; taip pat akademikė skautė Ramunė Kvilytė ir jūrų skautė Izida Petravičiūtė.

× **Cicero gyventojai** Marijona Paseckienė ir Kazys Šimkus įstojo į Lietuvų fondą nariams ir per kun. Pranciškų Baltruną įmokėjo fondui po šimtą dolerių.

× **Autobusais** taip pat galima bus patekti į "Draugo" pikniką rugsėjo 5 d. Bučo sodyboje. Autobusai išeis nuo Sv. Jurgio bažnyčios Bridgeporte, Sv. Kryžiaus bažnyčios Town of Lake, Nekalto švč. P. Marijos Prasidėjimo parapijos ir Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke. Smulkesnė tvarka bus didžiajame skelbime.

× **Jonas Andriūšas** šį savaitgalį išvyksta į Floridą trijų savaitių poilsui.

× **Adv. Darvinas P. Kal jr.**, adv. Charles P. Kal sūnus, po operacijos jau pasveiko ir pradėjo eiti savo pareigas. Jaunasis advokatas yra paskirtas kalbėti Nekilnojamo turto pardavėjų konvencijoje, kur dalyvaus apie 1,000 delegatų. Jis kalbės apie žemės plotų padalinimus ir sklypus ir jų įsigijimo finansavimą.

× **Pranas Kestauskas** iš Grand Rapids, Mich. čikagiešio Juozo Žičkaus lydimas, lankėsi "Drauge" ir ta proga įsigijo lietuviškų knygų.

× **Elzbietai Viršilaitei** buvo suruoštas priešvestuvinis parenkmės (bridal shower) Winslow's restorane. Dalyvavo 100 žmonių, atnešė gausių dovanų. Elzbietai Viršilaitei vestuvės įvyks spalio 9 d. 10 val. ryto Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Jos tėveliai turi maisto krautuvę 33 gatvės ir Lituanikos kampe, kur yra ir "Draugo" platinimo punktas.

× **Madų Parodos** pranešėja sutiko būti aktorė — dainininkė E. Blandytė. Sceną dekoruoja dr. P. Vaitaitienė. Modeliuojami rūbai yra sukurti profesionalių St. Tamulaitienės iš Los Angeles ir I. Stašaitės-Borgoni iš Chicago. Bilietai gaunami Marginiuose. (pr.)

× **Už a. a. prof. dr. Vito Manelio sielą**, jo mirties 30 dieną, bus atnašaujamos šv. mišios rugsėjo 2 d. (ketvirtadienį): 8 val. ryto Sv. Antano bažnyčioje (Cicero), 8 val. ryto tėvų jėzuitų koplyčioje, 7 val. 30 min. tėvų marijonų koplyčioje ir 7 val. Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Pažįstami prašomi pamaldose dalyvauti ir prisiminti velionį maldose. (pr.)

× **Apylinkėje 69 ir Western Ave.** dingo vilkinis šuo. Panašus į tikrą vilką, turi baltą juostą per krūtinę. Radę ar turintieji žinių prašomi pranešti tel. 427-1820. (sk.)

× **Lietuvių** pasiūsk auką Vasario 16 gimnazijos namų užbaigimui, adresu: St. Anthony Savings & Loan Ass'n., 1447 S. 49 Court, Cicero, Ill. 60650, sąsk. Nr. 20814 arba 20754, iki rugsėjo 1 d. Dovanos bus paskirstytos rudenį. Komitetas (pr.)

× **Baletų Mokykla - Teatras**, 2515 West 69th St., atidaro rudens sezoną. Priimami mergaitės ir berniukai nuo 4 metų. Nauji mokiniai registruojami rugsėjo 1, 2 ir 3 d. nuo 5 iki 8 val. ir rugsėjo 4 d. nuo 12 iki 5 val. Telef. 778-4240 arba HE 6-4480. (sk.)

Arkivyskupas Jonas P. Cody priima lietuvių jo pagerbimo bankete ketvirtadienio vakare Conrad Hilton viešbutyje. "Aš pažįstu lietuvius ir jie yra mano draugai," pasakė Arkivyskupas Cody. Nuotraukoj (iš k. į d.): Juozapina Daužvardienė, generalinio konsulo žmona; vysk. V. Brizgys, dr. Petras Daužvardis, Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje, arkivyskupas Cody, Stasys Pieža, Chicago American redaktorius, kuris atlydėjo arkivyskupą Cody iš New Orleans, ir Chicago miesto meras Richard Daley. Nuotr. "Chicago American"

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Santaros** — šviesos federacijos suvažiavimas įvyksta Tabor Farmoje, Sodas, Mich., rugsėjo 8-12 dienomis. Kaip kiekvienais metais, taip ir šiame suvažiavime paruošta intelektualiai iššaukianti, profesiskai įvairi ir įdomi kultūrinė, visuomeninė ir meninė programa.

Specialiai į suvažiavimą atvyksta iš Paryžiaus profesorius Algirdas J. Greimas su išaukščiausia paskaita apie ideologiją ir mitus. Rašytojas Algirdas Landsbergis kalbės apie literatūrą ir rašytojų tremtį. Dr. Rimvydas Šilbajoris pasidavins savo įspūdžiams apie šiuos dienos studentus Sovietų Sąjungoje ir okupuotoje Lietuvoje. Vieną suvažiavimo vakarų, skirtą neseniai žuvusiam poetui Algimantui Mackui, ruošia rašytojas Kostas Ostrauskas ir istorikas Vincas Trumpa. Iš Bostono Rimvydas Šliažas atveža savo suktą filmą "Velnio bala". Dr. Vytautas Kavolis praves diskusijas. Yra vilčių suvažiavime turėti ir teatrinio meno žiame turėti ir teatrinio meno staigmenų. Suvažiavime kviečiami dalyvauti ne tik federacijos nariai ir bičiuliai, bet ir svečiai, kurie domisi suvažiavimo programa, linkę prisitaikyti prie dienotvarkės ir savo laikysena neapsunkinti suvažiavimo eigos. Kad nepritrūktų vietų, norintieji suvažiavime dalyvauti svečiai prašomi iš anksto užsiregistruoti adresu: Z. V. Rekašius, c/o Tabor Farm, Sodas, Mich.

× **Vincas Kuliešius**, žinomas statybininkas, 7141 S. California, su žmona Ona po dviejų mėnesių Sandūnuose atostogų gerai pailsėję grįžo ir vėl pradėjo dirbti statybos darbus.

× **Dr. Vanda Prapuolenytė-Košienė**, 57 m., mirė rugpjūčio 28 d. Brooklyne, N. Y. Bus laidojama šią savaitę Sv. Kazimiero kapinėse iš Petkaus koplyčios Marquette Parke. Velionė yra dukra seniai mirusio inž. B. Prapuolenio.

Chicago Lietuvos prekybos rūmų golfo dienos vienas laimėtojų Josephas Mileris rėmė pirmą A. Biliūną įveikiant dovaną. Golfo diena įvyko rugpjūčio 18 d. Nuotr. V. Noreikos

— **Kazys Veikutis**, Detroit, Mich., Vilniaus krašto lietuvių sąjungos centro valdybos pirmininkas, susirgo ir gydomsi Fordo ligoninėje.

— **New Yorko lietuvių jaunimo** 50 asmenų specialiu autobusu rugp. 15 d. nuvyko į Lakewood Park, į tradicinę Pensilvanijos lietuvių metinę šventę — pikniką susipažinti su Pensilvanijos slėnių lietuvių kilmės jaunimu ir pranešti jiems žinią apie rengiamą žygį į Jungtines Tautas Lietuvos reikalui.

Pobūvio vadovams kun. J. Neverauskui ir kun. A. Babonui pritarus, jie išdalino tenai 5,000 atsišaukimų ("An Appeal to Lithuanians, Their Descendants and Friends of Lithuania").

Išvyką organizavo LNA Jaunimo sekcijos vadovas R. Legeckis, padedamas tėvo P. Banionio ir M. Šalinskienės. Išvykoj dalyvavo ir KLNA nariai A. Budreckis, J. Miklovas ir A. Sniečkus. Jie ir visi kiti new-yorkiečiai sumezgė daug pažinčių su Pensilvanijos lietuvių jaunimu ir tos pirmos pažinties proga pažadino nemažą dėmesio to jaunimo ryšių atnaujinimui su platesniais visuomenės sluoksniais. Ta proga tenai buvo sumesta ir žygiui į Jungtines Tautas remti 285.15 dol.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Statybininkų šventė** su statybos trūkumais. Kaip ir kiekvienais metais, ir šiame rugpjūčio 8 d. Lietuvoje minėta Statybininkų diena. Į juos su sveikinimu kreipėsi LKP CK-tas, A. Tarybos prezidentas ir min. taryba. Jie pažymėjo, kad "statybos srityje dar yra rimtų trūkumų" ("Tiesa", rugp. 9 d., nr. 185). Statybos ministro Lietuvoje pavaduotojas M. Dulmanas, nurodęs, kad esą "buržuazinėje Lietuvoje statybos technika buvo primitivi", toliau jau pastebi, kad "naujųjų būrų gyventojai pagrįstai skundžiasi nekokia darbų kokybe". Apie statybos trūkumus kalbama ir pačios "Tiesos" (nr. 185) straipsnyje. Laiškuose redakci-

jai rašoma, kad, įsikėlus į naujus butus, "po kelių mėnesių persikreipia langų rėmai, persimetą durys, grindyse atsiranda plyšiai". Apie trūkumus kalbama jau eilę metų, tačiau kalbos ir lieka kalbomis. (E)

KANADOJ

— **Sutuoktuvės**, Toronto rugsėjo 11 d. Sv. Jono bažnyčioje tuokiasi: Jonas Čirūnas su Irena Kunityte; Jonas Kulikauskas su Nijole Irgiolaite, Juozas Biliūnas su G. Valionyte.

— **Sol. J. Liutskaitė** atostogauja Europoje. V. Vokietijoje koncertavo lietuvių parengimuose. Ilgesnį laiką ketina pagyventi Britanijoje, kur planuojami keli jos koncertai. Kanadon grįžti ketina apie Kalėdas.

ARGENTINOJ

— **Argentinos lietuvių susivienijimo** jaunimas ruošiasi Pavasario šventei. Kaip šiame krašte priimta, pavasario sutiki mas yra švenčiamas labai triukšmingai. Susivienijimo lietuvių Argentinoje jaunimas ruošiasi doidelei šventei ir Pavasario grožio karalienės rinkimams. Į teisėjų komisiją yra pakviesta dalyvauti ir Nelida Juknaitė. Susivienijimas lietuvių Argentinoje šiemet švęs 51-mus savo veiklos metus. Ji yra viena didžiausių lietuviškų organizacijų, turinti 7-nis skyrius.

— **Lietuvių bendruomenė** Argentinoje atšventė 15 metų sukaktį rugpjūčio 8 d. Ta proga LB pirm. A. Balčiūnas pasakė tai dienai pritaikytą kalbą, paliečiamas LB tikslus ir jos atliktus darbus 15-os metų bėgyje B-nę sveikino Argentinos lietuvių spaudos ir organizacijų tarybos pirm. J. Čikštas, Birutės dr-jos pirm. A. Bagdonienė, Lietuvių Balso leidėjas P. Ozinskas, Sv. Cecilijos choro vardu K. Misiūnas ir kt. Meninę dalį atliko Birutės draugijos vaidintojai, suvaidinę patriotinio turino veiklą "Knygnešio duktė", režisuojant J. Derenčiui.

— **IV Pietų Amerikos lietuvių kongresas**. Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos taryba rugpjūčio 8 d. turėjo visų organizacijų atstovų pasitarimą ruošiamo IV-jo Pietų Amerikos lietuvių kongreso reikalais. Iš klausius visų organizacijų atstovų pasisakymų bei pagėdavimų, buvo prieita išvada, kad šį kongresą ruošia Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos taryba. Tam buvo išrinktas kongresui rengti komitetas, kurį sudaro 16 atstovų iš visų organizacijų. Artimiausiu metu bus sudarytas kongresui rengti vykdomasis komitetas, kuris pradės kongreso parengiamuosius darbus ir palaikys ryšį su Pietų Amerikos lietuvių kolonijomis ir pasaulio lietuvių spauda bei vietinėmis argentiniečių organizacijomis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LEONARDAS VALIUKAS CHICAGOJE

Leonardas Valiukas, amerikiečių kongresinės akcijos išlaisvinti Baltijos valstybes prezidentas, trejetui dienų buvo atvykęs į Chicago. Seštadienio vakare Palmer House viešbutyje apiankė būrys veiklesnių čikagiečių, kur įvyko draugiškas pasitarimas. L. Valiukas pareiškė, kad po laimėjimo atstovų rūmuose, kai bus pasiektas laimėjimas senatė, nebus sustota, bet bus Baltijos valstybių laisvės reikalas judinamas JAV vyriausybės sferose. L. Valiukas tais reikalais Chicagoje tarėsi su latvių atstovais, turėjo platesnį pasikalbėjimą su lietuvių sekmadienį, o pirmadienį išvyko į Washingtoną, kur, atvykus dr. P. Vileišiui, kontaktuos senatorius Dodd, Hickenlooper, Lausche ir kitus. Iš Washingtono vyks į New Yorką, gal ir į kitas lietuvių kolonijas. Tam reikalui pašvenčia savo visas atostogas.

Pasakoję, kad dėl riaušių Los Angeles mieste lietuviai nenukentėjo. L. Valiukas mokytojaugą negrų aukšt. mokykloje kaip tik tų riaušių rajone. Jo turimomis žiniomis, daugiausia tas riaušes kėlė iš pietų atvykusieji negrai.

PAVYKUSI PARODA

Arch. Mikalojaus Ivanausko paroda Roosevelt mokyklos salėje, Cicero, Ill., susilaukė gražaus susidomėjimo. Įstatyta apie 150 kūrinių. Seštadienį ir sekmadienį ją aplankė netoli 500 žmonių, jų tarpe nemažai amerikiečių, kurie apie parodą patyrė iš plakatų mokyklose ir kitose įstaigose. Seštadienį, parodą atidarant, kalbas pasakė Cicero miesto tarybos sekret. J. Kimbark, P. Leonas, gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Cicero švietimo tarybos pirmininkas E. M. Vandy ir tarybos patarėjas meno reikalams Preska. Kalbėtojai iškėlė M. Ivanausko kūrybinės technikos naujumą, jo kūrybinius polėkius, jo darbuose išryškinamas patriotines, religines idėjas. Pasidžiau-

gė, kad šitokia kūryba ir tokios parodos yra gražus įnašas į vietos kultūrinius laimėjimus.

M. Ivanauskas padėjojo svečiams ir lankytojams, pasidžiaugė, kad realizavosi jo 30 metų ieškojimo ir darbų viltys. Savo kūrybines pastangas jis skyrė jaunajai kartai.

Paroda Roosevelt mokykloje, Cicero, dar tęsis rugs. 4 ir 5 d. nuo 2 iki 9 v. v. Vėliau, numatoma, M. Ivanausko kūrinių bus įstatyti eilėje mokyklų, o gal ir kai kuriose kitose lietuvių kolonijose.

CHICAGOS ŽINIOS

PREKINIAI VAGONAI NURIEDEJO NUO BĖGIŲ

Burlingtono geležinkelio 14-ka iš 95 prekinį vagonų nuriedėjo nuo bėgių Downers Grove priemiestyje ir 12-kai valandų uždarė tris svarbiausias linijas į vakarus.

NAUJA AMBASADORE

Patricia Harris, 41 metų, bu-

vusi Chicagoje advokatė, išvyko į Liuksemburgą, kur ji užims ambasadorės pareigas tame krašte. Ji yra pirmutinė šio krašto negrė, paskirta tokio aukšto rango diplomatine atstove.

PARDUGS DVIRACIUS

Chicago policija parduos 250 dviračių rugs. 4 d., 10 val. ryto, 1513 S. Wabash Ave. Policija atrado šiuos pavogtus dviračius, bet savininkai jų neatšiemė. Pelnas iš pardavimo eina į policininkų pašalpos fondą.

1966 M. BUS SENATORIŲ RINKIMAI

Illinois valstybės vyriausias teismas kartu su 3 federalinės valdžios teisėjais išlygino valstybės senatorių rinkimų klausimą. Illinois valstija padalyta į 58 senatorinius distriktus, kurių 30 yra Cook apskrityje. Pajoje Chicagoje yra 21 distriktas, kur dauguma esamų senatorių yra demokratai. Pagal naują teismo patvarkymą, visi senatoriai 1966 m. bus renkami iš naujo.

KVIETIMAS

Maloniai kviečiame visus atvykti į **ŠILUVOS MARIJOS MALDOS IR ATGAILOS ŠVENTĘ**, kuri įvyks sekmadienį, rugsėjo mėn. 5 d., Marianopolyje, Thompson, Connecticut

PROGRAMA

11 val. Šv. Mišios su pamokslu

1:30 val. Kryžiaus keliai už Sibiran išvežtuosius, minint 25-tąsias metines nuo pirmųjų išvežimų

2:30 val. Procesija su švč. Sakramentu prie Marijos šventovių Lietuvoje paveikslų.

Marianopolio Tėvai Marijonai

DRAUGO TRADICINIS PIKNIKAS-GEGUŽINĖ

įvyks

Sekmad., rugs. 5 d., 1 val. popiet
BUČO SODYBOJE
WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Iškylos vieta pasiekama Archer Avenue (4A keliu), Willow Springs Road ir German Road.

Pikniko metu veiks gausi lietuviškų valgių virtuvė ir bufetas su įvairiais gėrimais.

Bus ir vaikams sudarytos sąlygos laiką praleisti linksmai.

Pikniko - Gegužinės tikslas: sudaryti sąlygas Chicago ir apylinkės lietuviams šeimaiškai pabendrauti ir ta proga paremti Draugą ir lietuvišką knygą.

AUTOBUSAI IŠVAŽIUOJA:

- 1) Sv. Jurgio bažnyčia — 33rd St. ir So. Lituanica Avenue, 12:30 valandą. Tvarkytoja: Mary Jauinis — Tel. YA 7-3158
- 2) Sv. Kryžiaus bažnyčia — 46th St. ir So. Hermitage Avenue, 12:40 valandą. Tvarkytoja: Petronėlė Turskienė — Telefonas: YArds 7-6053
- 3) Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia — 44th Street ir So. Fairfield Avenue. Tvarkytoja: Anelė Skrebutienė — Telefonas: LA 3-8828
- 4) Marijos Gimimo bažnyčia — 68th Street ir So. Washtenaw Avenue. Tvarkytoja: Ona Ivinskaitė — 6821 So. Maplewood Avenue.